

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO OBALO IN ZAMEJSTVO

Piran-Izola-Koper

November 2004 leto 10 številka 129 CENA 180 SIT / Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

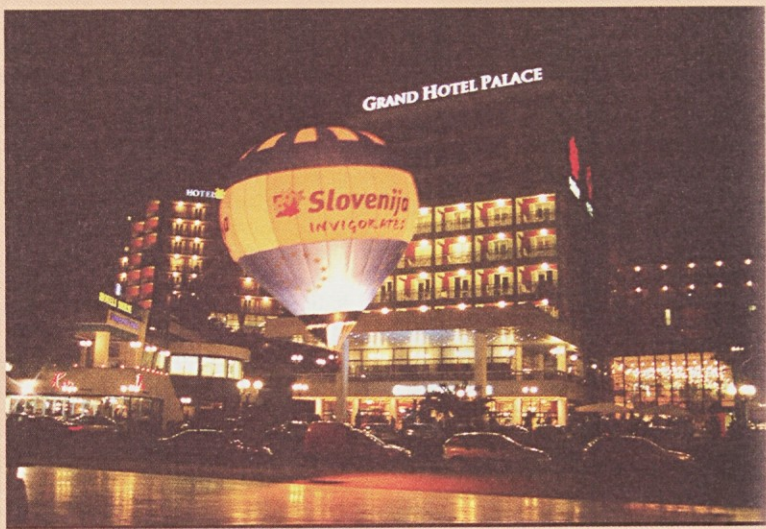
IZHAJA 15. V MESECU

LAHKO BI BILO DRUGAČE Stran 2

Slovenija poživlja

Napis Slovenija poživlja, ki je v času nedavnega večernega srečanja udeležencev mednarodne turistične borze v Portorožu in njihovega sprejema v Grand hotelu Palace lebdel pred hotelom, je v živo ponazarjal znano krilatico, da je turizem ena najbolj obetavnih razvojnih priložnosti Slovenije, s čimer se strinjajo tudi v Turistični zvezi Slovenije, ki letos praznuje 100-letnico delovanja in društvene organiziranosti. Strnimo dosedanje turistične sloga: »Ostanimo doma - Imejmo se fajn - Slovenija poživlja«.

FOTO: FK-Primorski utrip.

10. novembra 2004 so v koprski Loggi predstavili knjigo prof.dr. Livija Jakomina, obsežnejšo monografijo Luke Koper, ki je nastala na idejo prof.dr. Jakomina glede na mejnike ob vstopu Slovenije v EU in ob bližajoči se 50-letnici Luke Koper. Za svoje delo je bil prof.dr. Jakomin že večkrat odlikovan in dobil več priznanj. Na svojem strokovnem delu je vodil 26 projektov in raziskovalnih nalog, objavil že več kot 200 primarnih in sekundarnih bigrafskih objav. Ta monografija, ki je nastajala kar nekaj let, je Jakominova že peta knjiga. Izšla je na 180 straneh v 1000 izvodih v slovenščini in angleščini. V projektu je sodelovalo več strokovnjakov, kot na primer zgodovinar Salvator Žitko, ki je napisal prvi del - Koper skozi stoletja. Monografija je tudi bogata s kar 156 fotografijami priznanih fotografov Jake Jeraše in Zdravka Primožiča. Nekaj fotografij pa so prispevali Pokrajinski arhiv Koper, arhiv Luke Koper ter Slobodan Simić. Knjiga ni v redni prodaji, širši javnosti pa je dosegljiva v osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru. Več o sami knjigi, avtorju in nastajanju projekta boste lahko prebrali v decembrski številki Primorskega utripa.

Breda Krajnc

Plakete za 25 let dela v novinarstvu

Na tradicionalnih Novinarskih dnevih 4., 5. in 6. novembra v Ankaranu (100 udeležencev) so med drugim ocenili nedavno novinarsko stavko, o kateri je poročal predsednik sindikata novinarjev Iztok Jurančič. Novinarski molk ni bil najbolj enoten, bilo je nekaj tehniških pomanjkljivosti, nekaterim staviteljcem pa so celo grozili. Poglavitne teme: Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, sistem medijske odgovornosti, pravica do svobodnega izražanja, pojavi nestrpnosti in sovražnega govora v medijih v Sloveniji. Sprejeli so poročilo novinarskega častnega razsodišča. Predsednik DNS Grega Repovž je predlagal spremembo statuta DNS, kar je skupščina tudi sprejela. UO DNS so zadolžili naj oceni smotnost ustanovitve novinarske zbornice. Srebrno plaketo za 25 let dela v novinarstvu in posebno priznanje pri razvoju novinarstva in novinarske organizacije je prejelo 39 novinarjev, med njimi tudi nekaj iz medijskih hiš na Primorskem; Lado Bandelj, Franko Hmeljak, Robert Škrli, Miran Kljun, Vlado Krejač, Mirjam Muženič in drugi.

V Portorožu vrh Srednjeevropske pobude

V veliki kongresni dvorani Europa v GH Bernardin bo 25. in 26. novembra 2004 vrh Srednjeevropske pobude (SEP), ki ji letos predseduje Slovenija. Pričakujejo 17 predsednikov vlad iz pretežno vzhodnoevropskih držav ter Avstrije in Italije - in okoli 1500 udeležencev gospodarskega foruma. Premiere bo v občinski palači v Piranu sprejela županja Vojka Štular.

Janša dobil mandat za sestavo vlade

Državni zbor je na izredni seji 9. 11. 2004, na kateri je bilo prisotnih 85 poslank in poslancev, na tajnem glasovanju s 57 glasovi za in 27 proti (ena glasovnica neveljavna) Janezu Janši poveril mandat za sestavo vlade. Slovenija ima po osamosvojitvi že osmo vlado in petega predsednika vlade. Prvi predsednik vlade je bil Lojze Peterle, štiri krat je bil predsednik vlade dr. Janez Drnovšek, nato po enkrat dr. Andrej Bajuk in mag. Anton Rop). Volitve mandatarja so potekale brez zapletov in nobenega dvoma ni več: Janša bo predsednik osme vlade. Zanj in za SDS je zmaga na nedavnih volitvah obliž na rane v politični preteklosti. Vsi upajo, da bo nova vladna ekipa sestavljena in potrjena že do konca novembra ter, da bo tudi sposobna vladati. Janša obljublja delovanje vlade v skladu z ustavo in spoštovanje relativno močne opozicije, v kateri so sedaj LDS, ZLSD in SNS.

LDS

Volivkam in volivcem se zahvaljujemo za podporo na državnozborskih volitvah in za glasove za dr. Marka Pavliho.

LDS OO Piran in dr. Marko Pavliha

DROGA

Živilska industrija d.d.,
Industrijska cesta 21, 6310 Izola

fotooptika RIO
EXPRESS OPTIKA
IZOLA

Kar je čisto
in jasno je
resnično!

Popolna oskrba vida
Za vaše oči Fotooptika Rio poskrbi!

Ljubljanska 24 IZOLA Tel. 64 00 500

KS Lucija v nadomestno železničarsko hiško Parenzano

Občinski svet Piran bo kot kaže na 17. redni seji 18. novembra dal soglasje Krajevni skupnosti Lucija za prodajo njenih sedanjih poslovnih prostorov na sedežu Obala 105-107, z namenom, da bi se KS preselila v obljubljeni novozgrajeno železniško postajo Parenzana v trikotniku pri gostilni Koblar. Salko Pivač je ocenil vrednost sedanjih prostorov KS Lucija na 101,85 milijona SIT. Vrednost investicije v Parenzano, nov sedž KS, pa po oceni JP Okolje znaša 514 tisoč EUR. Velika (moralna) obljuba o nadomestni lucijski železničarski hiški bi bila s tem tudi izpolnjena.

Obvezna zimska oprema

Za lastnike motornih vozil velja od 15. novembra do 15. marca predpisana obvezna zimska oprema: Zimske pnevmatike z oznako M+S morajo imeti najmanj 3 mm globoke kanale, tudi letne najmanj 3 mm + obvezno ustrezne snežne verige. Priobalno območje: lahko le letne pnevmatike z globino kanalov najmanj 1,6 mm.

STE BILI POŠKODOVANI V PROMETNI NEZGODI, delovnem mestu ali javnem prostoru? ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

080 13 14

www.poravnava.si

354904

FOTO COLOR LABORATORIJ

Obala 7 Bernardin
6320 Portorož

Tel.: +386 05 674 08 80

Quicklab

www.geocities.com/quicklab_fotolaboratorij

E-mail: fotoquicklab@siol.net

Za prenos fotografije s CD, diskete, Smart Media, Compact Flash iz digitalnega fotoaparata na fotografski papir

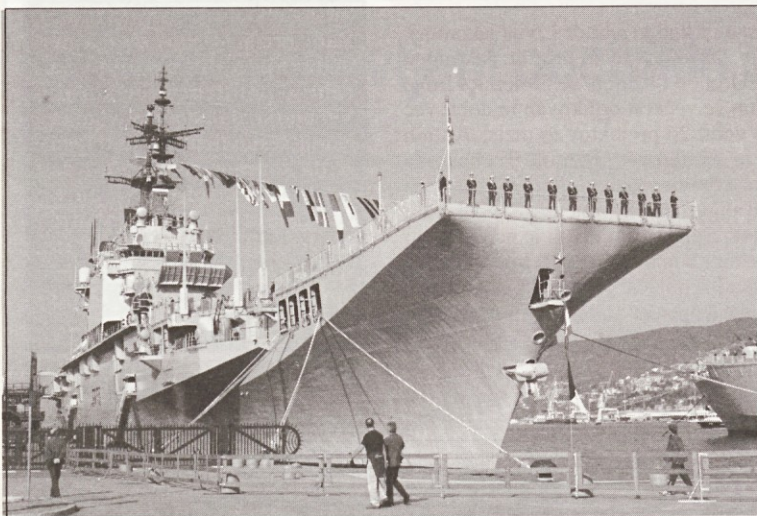
Uradna proslava 50. obletnice priključitve Trsta Italiji

Nekdanjim sporom naj sledijo sožitja

Trst je 4. novembra 2004 proslavil 50. obletnico priključitve tega mesta Italiji. Proslave na Velikem trgu ob morju se je udeležil tudi predsednik republike Carlo Azeglio Ciampi, ki sta ga poleg drugih visokih vojaških in verskih predstavnikov spremljala tudi premierov namestnik Gianfranco Fini in obrambni minister Antonio Martino. Vsi trije so spregovorili zbranemu ljudstvu. Starejši ljudje v Trstu se še dobro spominjajo velikega dogodka, ko se je takratni predsednik Luigi Einaudi 4. novembra 1954 (po uradni ukinitvi STO), le 9 dni po 26. oktobru 1954, ko je Trst doživel že drugo priključitev matični Italiji, v odprtem vozilu zapeljal skozi mesto in pozdravljal meščane. Sicer pa so v Trstu že tudi proslavljali 50. obletnico 26. oktobra.

Res, težko je pozabiti preteklost, ki nas je nekoč tako močno razdvajala in ki je zahtevala velike, tudi nedolžne žrtve. Najbolj odmevni so bili prav tisti govori povabljenih, ki so omenjali Trst kot resnično trdnjavo italijanstva. Mesto, v katerem so vedno našle dovolj političnega prostora le desne sile, ki jih prevečajo domovinska čustva. A ko je Sloveniji prijazen Riccardo Illy, nekdanji tržaški župan in sedanjí predsednik Furlanije-Julijske krajine, ki si že nekaj časa prizadeva za ustanovitev evroregije, v kateri bi sodelovala tudi Slovenska Istra z zaledjem, dejal, da Trst ne bi bil takšen, če ne bi v njem živeli tudi Slovenci in Hrvati, so ga nekateri izžvižgali. Predsednik republike Ciampi je v Redipuglio in v mesto Trst po 50 letih prinesel - spravo. Poklonil se je padlim

italijanskim vojakom, sprejel predstavnike slovenske manjšine in jim obljubil, da bo pri pristojnih posredoval za spoštovanje zakona o zaščiti slovenske manjšine. »Evropski narodi se morajo spominjati preteklosti zato, da se tragedije ne bi več ponavljale«, je dejal zbranim na proslavi. Ob tej priložnosti je bila v Trstu tudi velika vojaška parada. S

šolske ladje Amerigo Vesputti so izstrelili 21 topovskih salv. Nadvse pomembno je tudi spoznanje, da naj nekdanjim sporom sledijo sožitja.

FOTO: Breda Krajnc

Trst Izredni prispevek Slovenskemu stalnemu gledališču

Po daljšem oklevanju kaj in kako s Slovenskim stalnim gledališčem v Trstu (o finančni krizi te ustanove smo pisali v prejšnji številki) se je dežela Furlanija - Julijska krajina na predlog odbornika za kulturo in manjšine Roberta Antonaza odločila da dotacijo, (izredni prispevek 200 tisoč evrov) iz svojega sklada za slovensko manjšino v celoti namení Slovenskemu stalnemu gledališču v Trstu. K temu je treba prišteti še letno dotacijo 75 tisoč evrov za dobo 15 let. Kot piše Primorski dnevnik gre v tem primeru v bistvu za solidarnostno pobudo slovenske manjšine in tudi izkaz naklonjenosti in politične volje uprave predsednika FJK Riccarda Illyja. Sklad za Slovence je deželni parlament ustanovil lani in ga vključil v finančni zakon za leto 2004.

Že v prejšnji številki smo zapisali, da so se delavci gledališča odpovedali 6-odstotni plači, da bi bolje preživeli finančno krizo, za katero upajo, da je postala že preteklost. Ali pa se bo ponovila v proračunskem letu 2005?

Lahko bi bilo tudi drugače

Stalinov telefon bi lahko obrnil tržaško zgodovino?

Stalin v ključnih trenutkih, ko je partizanska vojska pod ultimatom anglo-ameriških sil sredi junija 1945 morala zapustiti Trst, ni podprl Tita! Niti se ni oglašil po telefonu, čeprav je poveljstvo partizanske vojske nestrpnost čakalo na njegov klic.

Titovi partizani, ki so 1. maja 1945 po hudih bojih z nemškimi oddelki vkorakali v Trst, so to mesto morali zapustiti že po 40 dneh, kajti anglo-ameriška vojska, ki je v Trst vkorakala dan pozneje, je Titu zagrozila z napadom. To je pred leti v intervjuju za Primorski utrip potrdil tudi prvi padalec SOE v Bosni, gospod William Deakin, ki je bil na zdravljenju v Termah Hotelov Palace v Portorožu. Zgodovinarji si še danes niso najbolj enotni kaj se je pravzaprav dogajalo v Trstu in okolici v tistih burnih majskih in junijskih dneh leta 1945. Dejstvo pa je, da je Stalin vedel za problem vzhodne italijanske meje in se je o tem zavezniki tudi pogovarjal, vendar je očitno odločitev glede Trsta prepustil Angležem in Američanom in se torej ni hotel vmešavati.

Italija je očitno srečna država. To se je pokazalo tudi 4. novembra v Trstu, ko je praznovala Dan zmage. Sicer pa, Trst je bil za Slovence že izgubljen z Londonskim paktom (sporazumom med Italijo in antanto) 26. 4. 1915, Primorska pa za dobrih 25 let.

Za našo sosedo je značilno, da je v zgodovini vedno najprej stopila na napačno stran, bila celo agresor in pozneje iz domala vsake godlje izšla kot nedolžna žrtev ali celo zmagovalka, ki ji je bilo treba dati vsaj kakšno nagrado. Z vstopom v prvo svetovno vojno je dosegla priključitev Julijske krajine, Istre in Reke. Že takoj po letu 1923 so Fašisti so v teh krajih pokazali svoj obraz; začeli so ukinjati slovenske šole in preganjati naše učitelje!

Leta 1941 so sile osi, med katere je kajpak spet sodila Italija, brez napovedi vdrla v Kraljevino Jugoslavijo in si jo tudi razdelile, zaradi česar je nastalo množično osvobodilno partizansko gibanje, ki je, kot je znano, okupacijska vojaška poveljstva prisililo, da so na teritoriju takratne Jugoslavije morali držati tudi do 250.000 vojakov. Fašistična Italija, še bolj njen vodja (duce) Benito Mussolini, je občudovala Hitlerja. Šele po izkrcanju anglo-ameriških sil na Siciliji je 3. septembra 1943 morala skleniti premirje in pozneje sprejeti tudi pogoje, da bo prenehala s sovražnostmi. Kot piše odvetnik Jože Škerk iz Trsta v Glasniku ZRS št. 5, so med izvajanjem premirja 8. septembra 1943 (uradni datum kapitulacije Italije) italijanski vojaški oddelki razpadli, italijanska vojska je začela bežati z okupiranih območij, v Julijski krajini in Istri pa se je okrepilo narodnoosvobodilno gibanje (ljudska vstaja). Namreč, ko je vrhovni plenem OF ugotovil, da je na Primorskem in v slovenski Istri bila v teku mogočna vseljudska vstaja je 16. 9. 1943 sprejel sklep o priključitvi Slovenskega primorja k združeni Sloveniji oziroma takratni Jugoslaviji. Nastalo je okrog 30 partizanskih bataljonov, med njimi tudi nekaj italijanskih. Sledila je razorožitev italijanske vojske, hkrati pa tudi nemška ofenziva in severovzhodni del Italije vse do Istre in Brkinov je hitro zasedla nemška vojska s kolaboracionisti in začela s krvavimi represalijami. Ustanovila je posebno operacijsko cono z imenom Jadransko primorje. S tem je celotno ozemlje prešlo pod nemški rajh (Reich).

Ne glede na takratne nemške uspehe v okupirani Italiji, so že potekale prve razprave o novi meji med Italijo in Jugoslavijo, ki pa so se vse bolj zaostrovala. Na eni strani si je Trst še vedno želela tedaj skupaj z Nemčijo poražena Avstrija, na drugi pa takratna Jugoslavija. Navkljub razgovorom Tito - Aleksander (zahodni vojaški poveljnik) leta 1944 in 1945, so zadeve ostale nejasne. Nekateri italijanski mediji še danes radi poročajo, da naj bi med 40-dnevno »okupacijo« Trsta maja in junija izginilo 17 tisoč ljudi. Kajpak gre to na rovaš partizanske vojske. Sledile so vojaške in diplomatske aktivnosti, ki so se zaključile s sporazumom, ki so ga 9. junija 1945 v Beogradu in 20. junija 1945 v Devinu na eni strani podpisali vladi in vojaški poveljniki ZDA in Velike Britanije in na drugi vlada in vojaški poveljniki Federativne Jugoslavije. Sporno ozemlje so razdelili na dve coni: Cono A (Trst in Tržič z okolico) pod anglo-ameriško vojaško upravo in cono B (Slovensko Primorje - Istra) pod jugoslovansko vojaško upravo. Sicer pa se je kalvarija Slovenije začela že veliko prej, ko so bile Sloveniji odvzete pokrajine Trst, Gorica Istra in Južna Koroška.

Partizani, ki so z velikimi žrtvami osvobodili Trst in okolico, niso mogli razumeti, zakaj morajo kar na vrat na nos zapustiti mesto. Rečeno jim je bilo, da ga zapuščajo le začasno in da se bodo vrnili. Ta začasnost se je podaljšala v neskončnost. Ko so odhajali so streljali v zrak. Nekateri starejši govorijo, da naj bi partizani v Trstu preveč pobijali in celo ropali po trgovinah, kar naj bi prišlo na ušesa anglo-ameriški poveljstvu?

Toda kaj bi lahko storili, če so jim Američani in Angleži (slednji so nam v zgodovini že marsikatero zakuhali) očitno zagrozili z napadom, vendar tega le ne bi mogli izvesti tako preprosto, ker naj bi bili med partizani pomešani tudi ruski ujetniki, ki jim je uspelo pobežniti iz nemškega ujetništva in so se priključili k partizanom. Rusi so bili soudeleženci borb v okolici Opčin, en bataljon pa tudi drugje, ni pa znano ali so smeli vstopiti v Trst.

Jugoslovanska armada, ki je takrat štela že približno 300 tisoč mož, bi se lahko uprla. Tito je bil pameten, Vedel je, da bi se spopad z Angleži in Američani, brez vojaške pomoči Sovjetske zveze, za partizane končal klavarno in kdo ve kje bi potem res potekala jugoslovansko-italijanska državna meja. 50. obletnica priključitve Trsta Italiji, ki so jo v mestu proslavili 4. novembra, ima tudi nekaj grenkega priokusa. Italija je danes drugorazredna sila, brez ustreznega prestiža na mednarodni ravni, ključne nad njeno vojaško usposobljenostjo in samostojnostjo pa ima Nato.

Franc Krajnc

Neodvisni nestranski časnik za območje Slovenske obale in zamejstva

primorski utrip

Glavni in odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglašnega oddelka:
Primorski utrip, Obala 125 Lucija,
6320 Portorož
Tel.: 05 6777 140, tel./fax: 05 677 0185,
e - pošta: informa.portoroz@siol.net
Naročnine, oglasno trženje in
Media Service - Storitve za medije in tisk
PTA Primorska tiskovna agencija:
Obala 125, Lucija
Tel. 05 6777 140, GSM 031/851-240
Tehnično urejanje: Informa Portorož
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 2000 izvodov

Ustanovitelj in izdajatelj:

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Obala 125, tel.: 05 6777 140,
tel./fax: 05 677 0185, fax: 05 677 139
Adrijana Krajnc Vasović s.p.
Matična št. 1094343 DURS, Davčni urad Koper,
Izpostava Lucija. ID DDV: SI59225246
Transakcijski račun št.: 10100-0035275306 BK,
PE Lucija

Letna naročnina (za 12 števk) 2.160,00 SIT
Časopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva
za kulturo RS pod zap. šte. 460.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
(Ur. list RS št. 89/98) sodi časopis med
proizvode, za katere se obračunava davek na
dodano vrednost (DDV) po stopnji 8,5%.

Razkol v Kopru Ena ali dve šoli

Razkol tudi med starši. Oblikovali sta se dve civilni iniciativi. Ena se zavzema za obnovo OŠ Janka Premrla-Vojka (JPV) v starem delu Kopra in za selitev OŠ Pinka Tomažiča (PT) v Olmu, druga, ustanovljena 2. novembra 2004, pa si prizadeva za gradnjo tri-oddelčne šole na Bonifiki. OS Koper pa je že izglasoval LN za eno šolo.

Ana Memon, kaže izvod časopisa, ki so ga delil na OŠ PT

V ustanovitev iniciativnega odbora staršev in občanov so, kot pravi predsednik odbora Sergej Pinter, bili prisiljeni, ker so v nekaj tednih odkar v tem delujejo, na tem področju ugotovili, da določena skupina ljudi nikakor noče prenehati z gonjo proti večinski odločitvi vseh prebivalcev MO Koper za gradnjo tri-oddelčne šole na Bonifiki. Želijo le, da se njihovim otrokom čimprej omogoči šolanje v sodobnem in predvsem varnem šolskem poslopju in predvsem šolanje primerno tretjemu tisočletju. »Naši otroci potrebujejo šolo sedaj in ne leta 2008 ali 2012. Šola naj se zgradi čim hitreje in tako kot je bilo odločeno in načrtovano. Ne želimo, da se postopki zopet vrnejo na začetek in začnemo zopet drug drugemu dokazovati kdo je bolj pameten in koliko šol je primernih za izgradnjo. Verjemite nam, da imamo v življenju druge prioritete in se raje ukvarjamo s svojimi otroki, kot pa z ljudmi, ki jim ni mar, kdaj in kako bomo rešili pereči problem obeh dotrajanih mestnih šol, saj jih, tako menimo, zanima samo eno: da ta občinska oblast ne doseže svojih ciljev in med drugim, tudi ne zgradi nove šole, kot je bilo načrtovano,« je še dodal Pinter.

V civilni iniciativi za ohranitev obeh mestnih šol, predsednik Miran Kohek, so pripravljeni iti do konca. Če občinski svet ne bo spremenil svoje odločitve o gradnji ene same šole, grozijo z referendumom. V primeru gradnje dveh šol po vrstnem redu investicij v šolske objekte, ki ga je določilo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, je najprej na vrsti gradnja OŠ JPV. Ob vseh zapletih, ki bi tam nastali (od arheologov, do spomeniškega varstva...), bi šolo končali nekje leta 2008. Potem bi šele začeli graditi nadomestno (po obvezni reorganizaciji šolskih okolišev) eno-oddelčno šolo nad Dolinsko cesto za potrebe OŠ PT. In ta bi bila zgrajena tam nekje leta 2011 ali 2012. Pri izpolnjevanju ankete, ki jo je dal izvesti predsednik sveta staršev na OŠ PT, Miran Kohek, ki je tudi predsednik v civilni iniciativi za ohranitev obeh mestnih šol, teh dejstev niso omenili. »Tako dolgega čakanja na novo šolo za svojega otroka prav gotovo nihče od staršev ne bi podprl,« meni Pinter. Ki tudi navaja, da se podatke o rezultatih napačno interpretira. »Anketa je imela več nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti zato menimo, da je nesmiselna. Anketa je zavajajoča in izpeljana povsem amatersko. Anketo so starši na obeh šolah izpolnjevali na roditeljskem sestanku in jo osebno vrnili razredničarki ter jo morali celo podpisati. Na OŠ JPV je oddalo vprašalnik ankete 198 od 400 staršev, kar pomeni, da je bilo od vseh staršev le 48% staršev za dve šoli in ne 98,5%, kot navajajo v izjavi za javnost in da je na OŠ PT oddalo vprašalnik le 267 od 359, kar pomeni 69,6% staršev. To nesporno dokazuje, da so bile spomladanske ankete na šolah zmanipulirane. Nedopustno in nezakonito (Ur.L.RS št. 12/96, 33/97, 59/01, 71/04) je tudi to, da predsednik Iniciativnega odbora za izgradnjo dveh novih šol in za pripravo referenduma proti izgradnji ene velike šole na Bonifiki in hkrati predsednik staršev na OŠ PT Kohek, na roditeljskem sestanku deli staršem izvod časopisa (glasilo KS Koper-Center, Meščan, septembrska številka), posvečenega nasprotovanju eni šoli,« so še pojasnili na tiskovni konferenci starši, ki se trudijo za svoje otroke.

Breda Krajnc

PAPIRNICI IN TISK
NEMARNIK

Savudrijska 9
6330 Piran (SLO)
tel./fax: +386 5 673 10 43
gsm: 041 839 244, 040 376 749

Novo! DIGITALNI TISK Novo!

Vam tisk manjših naklad povzroča težave? - Mi imamo rešitev v 24-ih urah.

Hitro in kakovostno natiskamo prospekte, brošure, knjige, personalizirane tiskovine, vizitke, nalepke, vabila, plakate, etikete za vino in olja, cenike, jedilne liste, mape, dopise, kuverte itd. v barvni ali črnobeli tehniki.

PAPIRNICI

- Črnbelo in barvno printanje do formata A3+
- Črnbelo in barvno kopiranje do formata A3
- Žična in plastična vezava
- Topla in hladna plastifikacija
- Aranžiranje daril

TISK

- Poslovna in promocijska darila z dotiskom logotipov
- Izrezovaje napisov iz PVC folije, table, transparenti ...
- Tisk na tekstil: majice, kape, drese ...
- Offset tisk - letakov, koledarčkov, natakarskih blokov...
- Štampiljke, digitalna poslikava, priprava za tisk ...

www.kopije-tisk-sp.si • e-mail: info@kopije-tisk-sp.si

Jaser Arafat umrl

Dolgoletni 75-letni palestinski voditelj Jaser Arafat je po dokaj skrivnostni bolezni 11. 11. 2004 ob tretji uri zgodaj zjutraj umrl v vojaški bolnišnici pri Parizu, kamor so ga iz njegove rezidence v Ramali pripeljali na zdravljenje. Za Palestince simbol odpora in borbe za lastno državo, za Izraelce terorist, je bil Arafat ena najbolj prepoznavnih osebnosti v svetu, ki je pred leti dobil celo Nobelovo nagrado za mir. Miru pa kot kaže v tem delu sveta še dolgo ne bo, vse dokler Palestina ne bo država.

Znanstveniki opozarjajo

Ledeniki se topijo, čez 50 let nevarnost velikih poplav!

Za naš planet Zemljo pravijo, da je planet vode. Le kaj bi se zgodilo, če bi se zaradi nenadne večje otoplitve zares začeli topiti ledeniki na Atarkitiki, se resno sprašujejo znanstveniki, ki že kar nekaj let preučujejo čudne pojave, ko se tam krušijo cele gmote snega in ledu. V morju plavajo cele ledene gore, skorajda 2/3 jih ne vidimo, ker so pod vodo. Polarna celina Antarkitike obsega 13 milijonov km². Celinski led prekriva večino kopne površine debeline 2.500 do 3.000 metrov. Tam je hkrati tudi najhladnejše podnebje na zemlji. Če bi se res zgodila otoplitev, kar napovedujejo strokovnjaki, bi poplavelo številna mesta ob morjih in lahko bi govorili o pravi katastrofi človeštva na zemlji.

Pa še res je Ni več mostu

Govorili so, da se je meja med Italijo in Jugoslavijo v času tržaškega vprašanja in razdobja spremenila v most med državama, ki sta jo podpirala dva stebra. Ker se je eden leta 1991 zrušil, je padel tudi most, ki ga sedaj vneto obnavlja Nato in EU.

Minister Bohinc

Ukrepanje policije je bilo zakonito!

Pri opravljenem protiprisluškovalnem pregledu na RTV Slovenija, ki ga je naročil generalni direktor RTV Aleks Štakul, ni bilo nobenih nepravilnosti.

Minister za notranje zadeve dr. Rado Bohinc je dobil poročilo generalnega direktorja policije dr. Darka Anžela o izvedenem protiprisluškovalnem pregledu na RTV Slovenija. Poročilo policije in dokumentacijo Generalne policijske uprave o tem primeru je preučila strokovna služba Direktorata za policijo in druge varnostne naloge MNZ, ki je ugotovila, da je bilo ukrepanje policije zakonito in skladno z zakonskimi pooblastili policije.

Generalni direktor RTV Slovenija Aleks Štakul je podal predlog za pregon kaznivega dejanja nezakonitega prisluškovanja in snemanja (148. člen Kazenskega zakonika RS), kar je bila osnova za izvajanje vseh ukrepov policije, na koncu tudi protiprisluškovalnega pregleda. O celotnem poteku preiskave na RTV Slovenija je policija izdelala ustrezne akte skladno s pravili stroke. Ko bodo končani vsi postopki, bo policija s poročilom obvestila državno tožilstvo, kar je v skladu z uredbo o sodelovanju policije in tožilstva, je v imenu **Vesna Drole, vodja službe za odnose z javnostmi sporočila Alenka Klepac.**

Amnesty International Slovenije Guantanamo – škandal človekovih pravic

Mirni pohod proti kršitvam človekovih pravic in zlorabah v ameriških priporih v Iraku, Afganistanu in Guantanamo

Napad na ZDA, 11. septembra 2001, je postal sinonim zločina proti človeštvu. Tragično je, da je grozodejstvo dogodka pripeljalo do podob mučenja, krutosti in poniževanja. Slike mučenja in nehumanega ravnanja priprtih 'domnevnih' teroristov so obkrožile svet.

AI nadaljuje s pozivi o nujnosti preiskave, popolnoma neodvisne s strani vlad, glede vseh vidikov pridržanja oseb, zajetih v okviru ameriške vojne proti terorizmu, in s popolno odgovornostjo za kršitve človekovih pravic. Da bi preprečili nadaljnja kršenja človekovih pravic, AI poziva vlado ZDA, naj udejanji priporočila AI proti nasilju ter krutemu, nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju ter kaznovanju.

Amnesty International Slovenije organizira mirni pohod z namenom izraziti zaskrbljenost o kršitvah človekovih pravic in nehumanem ravnanju v ameriških objektih za pridržanje (Guantanamo, Abu Ghraib in drugih), ter hkrati izraziti podporo drugim mednarodnim organizacijam s področja človekovih pravic, ki si prizadevajo za spremembe na tem področju.

Akcija je potekala v četrtek, 11. novembra, med 13. in 15. uro.

Podporniki akcije so se ob 13. uri zbrali na Prešernovem trgu in krenili proti ambasadi Združenih držav Amerike na Prešernovi ulici.

Ob tej priložnosti so veleposlaniku ZDA g. Thomas Bolling Robertsonu predali poročilo Amnesty International *Human Dignity Denied: Torture and Accountability in the 'war on terror'*.

George Bush še 4 leta predsednik ZDA

Zelo napeta predsedniška tekma v ZDA se je zaključila 4. novembra 2004 s prepričljivo zmago republikanca Georgea Busha, čeprav so mnogi po tistem upali, da bo krmilo ZDA prevzel demokrat John Kerry - in obrnil ameriško zunanjo politiko v smer svetovnega dialoga enakovrednih in enakopravnih, a razlika je bila na koncu očitna. Kerryju je zmanjkalo 3,5 milijona glasov oziroma pomembnih 30 elektorskih glasov. Mogočne ZDA kot vojaška sila, ki islamskemu svetu na silo prodajajo svojo kulturo in demokracijo in v njem vidijo le teroriste, v tem svetu že nekaj let nimajo podpore. Zakaj se je tragični 11. november 2001 zgodil prav v Ameriki, zakaj je moralo v Iraku doslej zaradi neumne in nelegitimne vojne umreti že več kot 100 tisoč Irčanov in več kot tisoč ameriških vojakov, kaj se v resnici dogaja v Guantanamo na Kubi in kam pelje svet Busha zunanja politika? O tem se Američani očitno ne sprašujejo, ker se preprosto bojijo za svojo varnost. Amerika je v vojni, jim porečejo. Takrat pa se da vladati in širiti strah med ljudstvo, tudi brez demokracije.

GOSPODARSTVO

7. Kongres o cestah in prometu
AVTOCESTE – PREDMET UMETNIŠKEGA UŽITKA

Pod glavnim pokroviteljstvom Ministrstva za Promet in IRF (International Road Federation) je 20. oktobra v konferenčni dvorani Evropa na Bernardinu minister za promet dr. Marko Pavliha slavnostno otvoril 7. kongres o cestah in prometu. V treh dneh kongresa je bilo 900 udeležencem predstavljenih 75 od 152 referatov iz področja cest in prometa 230 različnih avtorjev. Pred konferenčnimi dvoranami so se predstavili različni izvajalci iz področja gradnje prometne infrastrukture.

Na poslovno družabni prireditvi, kjer so se zbrali vrhunski strokovnjaki iz različnih področij je bilo najprej govora o razvoju in financiranju cestne infrastrukture. Razpravo o vedno aktualnih problemih strokovnjakov pripravljenih na visoke podvige na področju razvoja cestne mreže in investitorjih, ki za eksplozivni napredek nikakor ne najdejo in neradi odstopajo velike vsote denarja je vodil Gregor Ficko univ.dipl.inž.grad. iz Ministrstva za promet RS. V sklopu tega sektorja so

delo, študije in analize prepeljejo do gradnje ceste, kot so 14,9 km dolg AC odsek Klanec – Ankaran, eden najtežjih in tehnološko naprednih gradbenih in prostorskih posegov. Da pa bi vsa sodobna cestna infrastruktura nemoteno delovala v vseh še tako neugodnih razmerah in bi bila uporabnikom prijazna deluje DRSC tako, da dodatno razvija fazo določanja ciljev, izboljšuje vključevanje uporabnikov in nadzor nad uresničevanjem planov. Kljub temu, da je tehnologija danes že toliko

podatkov in pomanjkljivost kart. Ker živimo na območju Krasa, kraških pojavov so nam nevarnosti udorov zelo blizu, je bila na avtocestnem odseku Unec-Postojna opravljena meritev s sodobnim georadajem z namenom ugotoviti vzroke, ki so privedli do deformacije vozišča in udorov le-tega. Nedestruktivna geotehnična meritev nam je v pomoč pri določanju potencialnih kritičnih območij na katerih lahko pride do novih ali ponovnih vdorov vozišča. Z rastrskimi georadarskimi preiskavami so dobljene tridimenzionalne lege litološko različnih hribin, lege kraških pojavov ter geološko porušene cone v hribini. Na podlagi podatkov je možno določiti razlog nastajanja udorov ter omejiti kritično območje. Prednost te preiskave je poleg tega da je cenejša še v tem, da za ocenitev razmer niso potrebne vrtnice in vkopi, ki so zaradi nenadnih udorov nevarni, ob tem pa ni dodatnih poškodb vozišča. Geotehniki se na vse načine trudijo, da bi s sodobno tehnologijo in standardnimi preiskavami raziskali in preprečili nastanke naravnih katastrof. Vendar je narava neubogljiva, plazovi in poplave so svetovna grožnja za katero smo ljudje krivi predvsem sami, saj posegamo na področja, ki so se jih vrsto let izogibali. Na že tradicionalnem cestarskem kongresu se je razpravljalo še o mnogih temah in področjih, kot so projektiranje prometnih povezav ob tem o problemu pozabljanja na razvoj in ohranitev železniške infrastrukture. Predstavljeni so bili tako tuji kot domači dosežki; avtoceste z viadukti, mostovi in predori kot predmet umetniškega užitka, makadamske magistrale, ki so prerasle v cestno umetnost. Slovenski strokovnjaki niso pozabili omeniti v zadnjih letih grajenih premostitvenih objektov, galerij in predvsem prostokonzolno gradnjo mostov in viaduktov, ki se je že v letih 1957/58 uvedla v Sloveniji. Posebno mesto so dobili tudi premostitveni objekti grajeni po metodi postopnega narivanja, ki je značilna za gradnjo dolgih kontinuiranih prednapetih armiranobetonskih mostov razpona od 50m in dolžine do 3000 m. Po tej metodi je bil grajen tudi viadukt Bivje (dolžine 565m in 576m – dva ločena viadukta), ki je svojevrsten gradbeni dosežek, saj je izvedba preklade konstrukcije levega in desnega objekta potekala istočasno.

Tovrstni dosežki pa ne bi bili popolni, če ne bi bili opremljeni z inteligentnim sistemom, ki nas opozarja o stanju prometa in cest ter ob tem opravlja video nadzor nad prometom.

Da bi bilo poskrbljeno tudi za tako pomembno varnost v prometu, so bile izpostavljene prometne nezgode kot posledica nepravilnega vstopa na avtocesto. Rada bi poudarila, da je prilagojena hitrost garancija tako za varnejšo pot kot za dolgotrajnost samega cestišča. Poudarjena je bila tudi večja varnost krožnih križišč, njihov učinek v državnem cestnem omrežju ter množično uvajanje le-teh v Sloveniji. Analizirani so bili psihološki vidiki prometne varnosti v predorih. In za tiste, ki ste skeptični naj povem, da je z vstopom v EU Slovenija sprejela direktivo o najmanjših varnostnih zahtevam za predore in ob tem se je zavezala da bo do 30.4.2006 v skladu z direktivo posodobila in obnovila nekatere že davno zgrajene predore pri nas.

Strokovnjaki so združili glave, predebatirali perečo problematiko, prehvalili dosežke in obljubili, da bodo v bodoče še naprej vedno z novejšo tehnologijo skrbeli za še sodobnejšo, varnejšo in prijaznejšo in predvsem z našo pomočjo še varnejšo prometno infrastrukturo.

Anja Vidali

Poslovna logistika 2004

Kako povečati konkurenčnost z uravnoteženjem logističnih elementov?

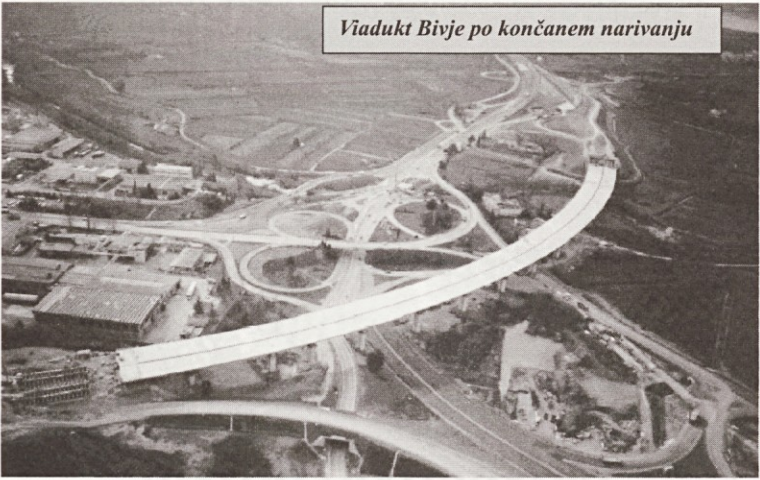
V Portorožu, v Hotelu Histron se je že tretje leto zapored odvijala konferenca Poslovna logistika. Letos so se združili trije akterji na področju logistike. Konferenco je poleg GV Izobraževanja organiziral še Inštitut za transport in logistiko ter gospodarsko interesno združenje Transportno logistični grozd (G.I.Z TLG). Letošnja osrednja tema pa je bila Intergracija elementov poslovne logistike. GV – konferenco Poslovna logistika so združili s tradicionalnim 27. posvetovanjem Inštituta za transport in logistiko. Moderator konference je bil dr. Igor Jakomin, docent na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu.

Cilj konference je bil predvsem ponuditi strokovnjakom za transport in logistiko letno srečanje, na katerem se poleg prenosa znanja in izkušenj poroča tudi o razvoju stroke - poslovne logistike. S celovitim opazovanjem logističnih procesov dosežemo zniževanje skupnih stroškov v podjetju, s tem povečamo uspešnost podjetja in hkrati tudi konkurenčnost, tako na domačem kot na tujem tržišču. »Smisel konference je med drugim tudi ta, da dobimo vsaj idejo, kako v svojih podjetjih nadalje razvijati logistiko, kajti na tem področju imamo še veliko priložnosti za izboljšave,« je v svojem pozdravnem nagovoru dejal doc.dr. Klavdij Logožar z Ekonomsko- poslovne fakultete Univerze v Mariboru. Logožarju, strokovnjaku na področju poslovne logistike, ki je bil lanskoletni moderator poslovne logistike, smo lahko prisluhnili kar v dveh referatih in sicer Povečanje konkurenčnosti podjetja z uravnoteženjem logističnih elementov ter Optimizacija logističnih procesov kot orodje za reševanje poslovne krize. Udeležence, ki jih je bilo letos približno 65 (nekaj manj kot prejšnja leta) je pozdravil tudi Boris Kranjac, direktor GIZ TLG. Konferenca Poslovna logistika 2004 je potekala na treh različnih plenumi, kjer je padla beseda o neki globalni temi, širši vidik, sledil pa je referat, ki je podrobneje podal praktičen primer v praksi kakšnega podjetja.

Prvi plenum je govoril o Logistiki kot elementu konkurenčnosti. V tem plenumu smo lahko prisluhnili doc.dr. Klavdiju Logožarju na temo - Povečanje konkurenčnosti podjetja z uravnoteženjem logističnih elementov. Logožar je v svojem prispevku prikazal nekaj možnosti uravnoteženja logističnih elementov mednarodno dejavnega podjetja. To pa zaradi tega, ker pomenijo v slovenskih podjetjih logistični stroški velik del skupnih stroškov. V mednarodni menjavi blaga je treba nujno uporabiti logistične elemente (skladiščenje, prevozi, manipulacije), ki so včasih glede stroškov v nasprotju; na primer pri uporabi dveh elementov logistike (na primer skladiščenja in prevozov) se z intenzivnostjo uporabe enega elementa povečajo stroški tega elementa, sočasno pa se znižajo stroški drugega elementa tako, da bi bili skupni logistični stroški za podjetje čim manjši. Namen logistike ni samo v povezovanju, ampak se njena vloga vse bolj nanaša na zagotavljanje sinergije na vseh področjih, od zahtev kupcev –uporabnikov do dobaviteljev (notranjih kot zunanjih), transportnih verig, verig pretoka materiala, vrednosti, kakovosti in vpliva na okolje. Sistemi vodenja kakovosti in logistika postajata združeni pojem, kajti oba izhajata iz istega izhodišča, da je treba zadovoljiti kupca oziroma uporabnika. Nekaj več o tem je povedal dr. Slavko Plazar s Slovenskega inštituta za kakovost v svojem referatu – Integracija sistemov vodenja kakovosti v logistično verigo na podlagi enotnega modela ocenjevanja logističnih procesov. Da bi izboljšali medsebojno integracijo procesov v podjetju, bo treba z večjo vnemo in večjim angažiranjem internih in eksternih dejavnikov uvajati elektronsko poslovanje po oblikovanih procesih ali logističnih verigah. Elektronsko poslovanje bo moralo zagotavljati na eni strani popolnoma samostojno podporo procesom, po drugi pa enostavno integracijo med procesi in sistemi. Nekaj govora je bilo tudi o okoljski politiki in zakonodaji na področju varovanja okolja, ki se spreminjata v skladu s trajnostnim razvojem in to zahteva od podjetji nov managerski pristop z drugačnim ravnanjem in oblikovanje novih strategij, ki morajo upoštevati težnjo po eko-učinkovitosti v skladu z gospodarjenjem z odpadki v funkciji dodane vrednosti osnovne dejavnosti podjetja.

Izčrpen referat na to temo, ki nas je popeljal skozi praktičen primer je predstavil mag. Boris Marzi iz Luke Koper d.d. kako v Luki upravljajo z odpadnim materialom, kjer nastane na leto približno 23 tisoč m3 različnih odpadkov, od tega kar 35 odstotkov odpade na les, žagovino in palete. Drugi plenum je bil na temo - Logistična podjetja v vlogi poslovnih partnerjev. V tem sklopu so udeleženci konference lahko precej slišali o pravni regulativi, prevozniki politiki EU, strategiji prometne politike Republike Slovenije o tem je spregovoril doc.dr. Samo Zupančič, z Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, Pregled trga logističnih podjetji in vpliv prihoda tujih operaterjev na slovenski trg je podal mag. Uroš Koželj iz Intereurope d.d. Trendi na trgu logističnih storitev so koncentracija velikih globalnih operaterjev, vlaganja v informacijsko infrastrukturo in tehnologijo, generiranje novih blagovnih tokov v Srednji in Vzhodni Evropi, nizke marže in stalno naraščanje produkcijskih stroškov (predvsem rasti cen energentov na svetovnem trgu). Geografska lega Slovenije nima več strateškega pomena, kajti vsi večji blagovni tokovi so jo že obšli (omejevanje tranzita skozi Avstrijo, balkanske vojne, zastoji na mejah...). Zato tuji distributerji in logistični operaterji doslej še niso začeli delovati na slovenskem trgu (visoke cene zemljišč, neustrezna infrastruktura, neizobražena delovna sila). V prihodnosti lahko zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo, računamo na prihod omejenega števila večjih logističnih operaterjev (samostojno ali na podlagi nakupov domačih podjetji). Za slovenske stranke oziroma podjetja, ki bodo pripravljena kupovati logistične storitve na trgu, bi morala večja konkurenca ponuditi še boljše možnosti poslovanja in s tem povečanje konkurenčnosti na evropskem ter svetovnem trgu. Mag. Koželj je podal tudi lestvico, prikazal tabelo dvajsetih največjih podjetji na področju logistike in transporta po prihodkih v letu 2002 v Evropi (brez železniških, letalskih in pomorskih prevoznikov), kjer je na prvem mestu uvrščen Deutsche Post WN z 180.000 zaposlenih, ter lestvico 10 največjih podjetji na področju logistike in transporta po zmogljivostih v letu 2004 v Sloveniji (brez železniških, letalskih in pomorskih prevoznikov). Na prvem mestu je Intereuropa d.d. z 2.400 zaposlenimi, takoj za njo pa je Viator & Vektor in Itertrans. Kako biti najboljši? Kako biti korak naprej, korak pred vsemi? Kako doseгти odličnost poslovanja na mestu delovanja? Logistiko določa nepredvidljivost transportne panoge, vsak dejavnik je lahko pomemben ali nepomemben. Plavati s kom ali proti njemu? Na ta vprašanja pa sta odgovarjala Nina Strahar in Peter Malek iz podjetja Niko transport, d.o.o., podjetje, ki dela s trgov, zanj, na njem in predvsem po željah trga. Dvodnevno konferenco so sklenili s tretjim plenumom, ki je imel naslov Možnosti optimiranja logističnih procesov. »Če želimo predstaviti vpliv optimizacije logističnih procesov na odpravljanje težav v podjetju, moramo poznati njegove značilnosti, predvsem vlogo logistike v njem in stopnjo težav oziroma fazo krize, v kateri je podjetje,« meni doc.dr. Logožar. V tem plenumu je bil zelo izčrpen predstavljen tudi referat »Outsourcing« logistične dejavnosti; nujnost, izziv ali boleča izkušnja? Mihe Bešterja iz podjetja Sava Tires d.o.o., ki se z outsourcingom (storitve, ki jih zagotavlja zunanje podjetje) ukvarja že pet let. Podal je tudi zelo zanimiv prevod besede Outsourcing – izviranje. »Vzpostavitev partnerskih odnosov med podjetji pri upravljanju in izvajanju logističnih procesov je nujnost v večini gospodarskih panog. Vprašanje je samo na kakšen način, kako globoko in kdaj. Verjetno pa glede na trende, ki se v svetu dogajajo v naslednjih petih letih. Outsourcing je izziv. 42 % podjetji – uporabnikov storitev se je že soočilo z bolečo izkušnjo v teh logističnih partnerstvih. Glavni razlogi so neakovostne storitve, slabo upravljanje partnerstva, nenasičena finančna pričakovanja,« je med drugim poudaril Miha Bešter. Skratka, bilo je veliko povedanega, kako pa bodo udeleženci to uporabili v svoji praksi je odvisno predvsem od njih samih.

Breda Krajnc

se strokovnjaki dotaknili ekonomskih vidikov razvoja na področju prometa in vpliva vstopa Slovenije v EU, ki bo imel za posledico še močnejši vpliv globalizacije na slovensko gospodarstvo. Cilj uravnovešenega in trajnega razvoja v taki družbi pa je vzpostavitev trdne ekonomske, socialne in okolske zasnove, kjer so poglobitvenega pomena tudi okolju prijazne ter učinkovite prometne povezave, ki jih lahko dosežemo z zagotovitvijo enakomerne obremenitve vseh elementov prometnega sistema. Analize so pokazale, da je s predpostavkami najbolj nov Nacionalni program izgradnje avtocest (NPJA) sprejet 31.7.2003, ki predvideva enakomerne investicije na letnem nivoju do 1,6% BDP s postopnim znižanjem proti koncu programa. Ta NPJA ima najvišjo kumulativno stopnjo pozitivnih mejnih učinkov na BDP ob istočasno najmanjši kumulativni vrednosti negativnih mejnih učinkov na inflacijo. Vprašali smo se tudi, ali je rešitev hitrejše izgradnje cestninskih cest v vključevanju privatnega sektorja v financiranje in izgradnjo teh prometnih povezav? Izkušnje iz tujine nam narekujejo tako minuse kot pluse, saj ima vsaka država svoj unikatni pravni, institucionalni in regionalni sistem, ki močno vpliva na vključevanje tega kapitala v cestno infrastrukturo. Poleg tega se tu pojavlja še problem elementov koncesijske pogodbe, obseg sodelovanja države, načrtovanje prometa, cestninjenja in že omenjene zakonodaje. V upanju na hitrejšo obnovo in dogradnjo obstoječih necestninskih cest pa že potekajo študije o možnosti uvedbe tovrstne koncesije v Sloveniji.

V drugi temi kongresa 'upravljanje s cestami, ceste za ljudi' je mag. Drago Bole s sogovorniki spregovoril o izgradnji prve, še primitivne ceste, prehodu na sodobnejše, asfaltno ceste in končal pri najnaprednejši t.i. pametni cesti, opremljeni z vso sodobno tehnologijo, katere primer je avtocestni odsek Klanec – Sermin (Ankaran).

Že v zgodovini je bila Slovenija strateško pomembna, saj je jug povezovala s severom in morje s kopnim. Dobra strateška pozicija je pripomogla k hitrejšemu razvoju cest in s tem trgovine, gostinstva, hotelirstva pa tudi roparstva. Slednje pa ni imelo le temne plat, saj so se zaradi množičnega roparstva in roparskih umorov v času Marije Terezije razvila tudi prva sodišča. Čez nekaj 10 let se je v času Ilirskih provinc razvil železniški promet, ki je nekoliko omejil cestno roparstvo. Tako čas teče, z njim hiti razvoj in čez 200 let nas vestno

napredovala in strmi k računalniškemu nadzoru in avtomatizaciji na podlagi vidne informacije pa še ni povsem dodelana, zato DRSC zbira raznovrstne medijske članke o prometu in cestah nasploh, tudi take kjer se državljeni pritožujejo nad razmerami ali ureditvijo v prometu in tako prispeva k boljšemu jutri na cestah tudi brez velike računalniške pomoči. Da bi bila cesta za osebno rabo še prijaznejša je bila leta 1998 na odsekih, ki so vzporedni z avtocesto postavljena prometna signalizacija, ki določa, da morajo tovorna vozila ki presegajo 7,5 tone skupne mase uporabljati avtocesto. Analize so pokazale, da je ta preusmeritev v prid tako osebnim avtomobilom kot tudi voznikom tovornih vozil katerih dodatni stroški so manjši.

Na takem kongresu ne moremo pozabiti na temo tako razvpite ekologije. Sodobni svet vse bolje izdeluje materiale, ki med uporabo in razgradnjo ne bi škodovali ekosistemu. Da pa bi se izognili ogromnim količinam izpušnih plinov pa obstaja ideja izgradnje glavnih kolesarskih poti, ki bi potekale preko Slovenije in mimo državnih meja. Na tak način bi vzporedno razvili nacionalno kolesarsko mrežo, ki bi zadovoljevala varno, zdravo in udobno izpolnjevanje vsakodnevnih potreb dela, bivanja, rekreacijskih in športnih potreb, dostopa do najpomembnejših turističnih znamenitosti v Sloveniji in širšem prostoru. Posamezna območja pa bi tako razbremenili tudi hrupa motornega prometa.

Temelj in začetek vsesplošne gradnje pa je geotehnika, kateri je bila letos ponovno posvečena ena od tem kongresa, ki jo je vodila mag. Ana Petkovšek univ.dipl.inž.geol. Geologija je obenem problem zaradi dragih in zahtevnih preiskav in rešitev problemov, ki jih ustvarjamo sami z nepremišljenimi posegi v prostor, ki jih izvajamo brez ali z nepopolnimi, neprimernimi preiskavami tal. Ker je geologija temelj za varno gradnjo, reševanje plazov, vdorov, poplav in s tem zmanjšanja žrtev takih naravnih katastrof tudi ta veda strmi k naprednejšim, hitrejšim, natančnejšim in predvsem cenejšim preiskavam, ki pa ne bodo nikoli popolne brez podatkov iz terena, ki jih lahko dosežemo le z izkopom. Vse hitrejša gradnja cest, premostitvenih objektov in predorov ob tem pa še vedno mnogo naravnih presenečenj kot so udori cest zaradi kraških pojavov nas opominjajo na problem pomanjkanja geotehničnih baz

GOSPODARSTVO

Igre na griču

Dokler je portoroški Casino bil prva pogonska sila turizma delil denarce kot pravi dedek Mraz, financiral ali postavil skorajda vso najpomembnejšo turistično infrastrukturo v Portorožu in okolici, zaposlenim, zlasti krupjem, omogočal zavidanja vredne plače, o katerih so lahko v drugih podjetjih le sanjali, so mu peli hvalnice. Potem se je zgodil preobrat.

Bivši predsednik uprave Aldo Babič nam bo ostal v spominu kot prvi mož portoroškega Casinoja, ki ga je postavila politična opcija in ki je vse bolj glasno dajal vedeti, da se v igralništvu ne bosta več cedila med in mleko. Torej tudi Casino Portorož ne bo mogel zadostiti željam številnih prosilcev. Razmere so se začele zaostroovati (in se še zaostrojujejo) na tržišču iger na srečo, še največja nevarnost pa je prihajala iz Italije, kjer je država igre na srečo vseskozi nekoliko omejevala, naša država pa očitno zahteva preveč, k veliki in navidezno vedno polni skledi pa so svoj lonček prislonile tudi občine. Njeni predstavniki sedaj prek nadzornega organa soupravljajo igralnico! Nihče ne dvomi v pravilnost Babičevih ocen, svoje »grehek«, ki segajo v njegov čas, pa je plačal z neizvolitvijo v drugi mandat, sicer pa se ni niti prijavil.

Po njegovem odhodu sta vajeti, tedaj že malce shiranega konja, prevzela član uprave Rudi Brce (sedaj v.d. predsednika) in finančnik Goran Bizjak, ki je prišel naravnost iz Ministrstva za finance. Stanje družbe, ki je sicer v večinski državni lasti, sta osvetlila na novinarski konferenci. Zategovanje pasu, nižje plače, strah pred odpuščanjem delavcev.. Vse to je postopoma rodilo odpor tudi do ukrepov, ki so v takih primerih sicer zelo nujni. Oglasili so se sindikati in zahtevali obljubljeni. Verjetno kar dobro plačana odvetnica Monica Mavser je na novinarski konferenci zatrdila, da je bila stavka igralniških delavcev nezakonita. Ali res? Začeli so se spraševati, kdo je v resnici

odgovoren za slabšo gospodarsko stanje družbe. Ali ne morda tudi številni priskledniki - in kakšna je sploh pravica tamkajšnjih zaposlenih? Tudi, ali lahko sodelujejo pri konkretnem oblikovanju poslovne politike, ali pa so le izvajalci nalog, ki jim jih nalaga razpored dela. Kaže pa, da je nekakšno nejasno ali dvomljivo pravno stanje v sami zasedbi nadzornega sveta Casinoja?

Aldo Babič je res morda malo preveč zaverovano verjel v tržne uspehe - in investiral (nekateri v firmi trdijo zapravljaj), kar se mu je na koncu tudi maščevalo. Novega masovnega pritoka denarja ni bilo več, stroški so naraščali, bilanca je pokazala minus. Finančnik Bizjak, član uprave, je na novinarski konferenci celo dejal, »da je v zraku kar nekaj milijard« ter, da je mogoče Casino rešili iz težav le s skupnimi prizadevanji in odrekanji. Pospešili so delo marketinga in prvi rezultati so že vidni. Kaj pa ostale službe?

Res pa je, da v nobenem podjetju, ki zaide v globok minus, ni mogoče skozi noč odpraviti negativnih posledic. Očitno v portoroškem Casinoju ni nobenega potrpljenja, kar povzroča vedno nove konflikte in krizne razmere. Sicer pa, ali je medij pooblaščen, da kar tako na pamet zapiše, da v neki družbi obstajajo krizne razmere ali zaskbljujoče stanje? Dovolj, da to še kako lahko koristijo kapitalsko-politične sile.

V Casinoju bo treba stakovati novo pot! Jo bosta zmogla Rudi Brce in Goran Bizjak, seveda ob pomoči nadzornega organa, ali pa bodo odločale sredobežne sile, ki so, tudi prek medijev, tej družbi že naredile veliko moralne in siceršnje škode?

Casino se mora otresti banalnih nerentabilnih naložb. Čeprav gre za zapleten sistem, je družbo treba dokapitalizirati. Razmišljanje na glas o dveh Casinojih v Portorožu (tudi v prenovljenem Palace hotelu) lahko vodi v še močnejšo konkurenco v samem kraju, posledično pa celo v pogubo igralništva na griču Sv.

Lovrenca.

Predpostavljamo, da v Nadzornem svetu sedijo lastniki in strokovnjaki, ki to razumejo - in zelo neumestno bi bilo, če bi jim nekoč lahko očitali nesposobnost hitrega dojemanja stanja, ali pa dolgoročnih zmot.

Potem, ko so sindikati poleti izpeljali nekakšno pol legalno stavko (po odvetnici Casinoja Mavserjevi nezakonito!), so se odnosi med predstavniki sveta delavcev, sindikalisti in upravo še bolj zaostрили. Dialog je postal skrajno neuporabno sredstvo. Svet delavcev sedaj očita vodstvu Casinoja prodajo premoženja, konkretno Ville Marije (kupnina 990 milijonov) in celo pri različnih organih kliče k zaščiti interesov, češ, da bodo ta sredstva porabili za kritje izgube. Pa ne menda za delitev dobička ali nagrade neučakanim? Skoraj ni mogoče verjeti, da vodstvo družbe o nameravani prodaji ni obvestilo nadzornega sveta in da ta ne bi dal soglasja. Razumevanje nekaterih »glasnogovornikov« je prav puhlo. Preprosto ne dojemajo bilance stanja, ki jo je najprej treba zakrpati in šele potem se lahko razmišlja o novih naložbah. Kaj bi storila na primer predsednik sveta delavcev Robert Pertinač in večni kritik tamkajšnjih razmer Miran Lipovec, če bi država prav njima zaupala vodenje družbe in zaukazala, da jo morata spraviti na zeleno vejo? Morda bi šele ob tem spoznala, da je Casino v prvi vrsti podjetje, ki deluje po zakonu o gospodarskih družbah, da je res zlata jama - in to v prvi vrsti za lastnike (državo), da imajo prednost davki pred delitvijo oziroma plačami ter, da je za plače treba trdo delati. Vprašati bi se morala, kdo si želi družbo, o kateri se venomer nekaj javno prepirajo in o kateri se slišijo grde stvari?

Najbolj glasni so danes morda prav tisti, ki so še pred nedavnim s svojimi solističnimi nastopi v javnosti, pavšalnimi očitki in ocenami, portoroškemu Casinoju napravili največ škode!

Franc Krajnc

Koper

Parkirnina na Trgu Brolo in na Vergerijevem trgu

Od 25. oktobra naprej velja spremenjen režim plačila parkirnine na Trgu Brolo in na Vergerijevem trgu v Kopru in sicer na teh dveh trgih ni več mogoče koristiti polurnega brezplačnega termina., pač pa je plačljiva že prva ura parkiranja.

Cenik ostaja nespremenjen, prva ura še vedno velja sto tolarjev, za vsako naslednjo uro pa mora uporabnik plačati po dvesto tolarjev. Za spremenjen režim plačila parkiranja so se v občini odločili zaradi številnih pritožb uporabnikov, saj ob določenih terminih ni bilo mogoče najti prostega parkirnega mesta. Kot je znano, so posamezniki zaposleni v neposredni bližini parkirišč nenehno menjavali parkirne lističe in s tem pretežni del dneva zasedali parkirišče. Možnost takega ukrepa je župan Boris Popovič sicer omenjal že pred poletjem, a se je takrat odločil le za skrajšan termin brezplačnega parkiranja (z ene ure na pol ure). Kot kažejo podatki upravljavca, Komunale Koper (razmerje med uporabljenimi parkirnimi lističi in dnevnim izkupičkom), pa so se zlorabe nadaljevale, ne glede na to, da sta parkirišči na Trg Brolo in na Vergerijevem trgu v prvi vrsti namenjeni uporabnikom storitev Uprave enote, knjižnice, zdravstvenega doma, občine, inšpekcijskih služb in drugih ustanov ter opravkom v starem mestnem jedru.

Z novembrom bodo v Kopru javno službo upravljanje javnih parkirišč uvedli tudi na parkirnih mestih vzdolž Vojkovega nabrežja, in sicer skladno s sklepom zadnje seje občinskega sveta. V modrih boksih pa bodo na Vojkovem nabrežju lahko parkirali tudi stanovalci dela mestnega jedra z dovolilnicami, posebne abonmaje pa bodo lahko dobili tudi prebivalci dela Vojkovega nabrežja, ki takih dovolilnic nimajo.

Gojišča školjk v Piranskem zalivu uvrščeno v območje B

Presežena toleranca mikrobiološke onesnaženosti mesa školjk v Piranskem zalivu

Veterinarska uprava Republike Slovenije je 8. novembra 2004 na podlagi uradnih rezultatov analiz in ugotovljene presežne tolerance mikrobiološke onesnaženosti mesa školjk pre kategorizirala proizvodno območje za gojenje in nabiranje živih školjk Piranski zaliv v območje B. Sklep je bil objavljen v Uradnem listu RS, veljati pa je začel v petek, 12.11.2004.

Veterinarska uprava Republike Slovenije je namreč na podlagi uradnih analiz vzorcev mesa školjk iz Piranskega zaliva ugotovila, da ti vsebujejo več kot 230 E. Coli na 100 g mesa mehkužcev in tekočine ter tako ne zadoščajo več kriterijem za uvrstitev v območje A.

V sklepu je tudi opredeljeno, da se na omenjenih gojiščih školjke lahko nabira, vendar se jih lahko da na trg za prehrano ljudi šele po obdelavi v obratu za prečiščevanje ali po tem, ko so bile ponovno nasajene. Nosilec dejavnosti centra za prečiščevanje školjk pa mora zagotoviti odvzem reprezentativnega števila vzorcev iz območja Piranskega zaliva, da se ugotovi uspešnost prečiščevanja školjk.

Pojav prekomerne mikrobiološke onesnaženosti mesa školjk ni neobičajen in se z njim srečujejo tudi v drugih državah, v katerih je proizvodnja školjk bolj razvita. Uvrščanje proizvodnih območij v posamezne kategorije pa ne pomeni nekega trajnega ukrepa, saj se lahko po določenem obdobju ukrep spremeni, če se ugotovi izboljšano stanje, vendar pod pogojem, da se ne poveča tveganje za zdravje ljudi.

Predstava za otroke

Toli na Obali, ali kako varčevati

Zaposleni v poslovalnici Nove Ljubljanske banke (NLB) iz Kopra so 27. oktobra 2004 za otroke na Obali pripravili prijetno presenečenje: otroško predstavo, prek katere otroci spoznajo prve korake varčevanja, banke, denarja in vsega, kar je povezano z varčevanjem. Prvo predstavo od štirih, ki so bile predstavljene v dveh osnovnih šolah in dveh enotah Vrtca Koper in Vrtca Semečela, je odigrala slovenska igralka Aida Kralj v Osnovni šoli Janka Premrla Vojska v Kopru.

»Da bi tudi otrokom čimbolj približali dan varčevanja, smo v koprski poslovalnici NLB poskušali preko igre predstaviti njegov pomen. Omejenost virov nas vodi k njihovemu varčnemu ravnanju, zato je prav, da se s tem seznanijo tudi otroci – iz malega zraste veliko! Otroci gledajo svet z mnogo bolj odprtimi očmi kot odrasli in o vsaki stvari si želijo izvedeti čim več. Z denarjem in vsem, kar je povezano z njim, se dnevno srečujejo, zato jim želimo preko igre predstaviti bančno poslovanje. V akcijo je vključenih nekaj več kot petsto otrok, načrtujemo pa nove akcije, ki bodo potekale do konca leta.« je povedala **Lučana Krmac**, direktorica Podružnice NLB v Kopru, ki šteje 42 zaposlenih.

Kam s prihranki iz hranilnikov, kdo je Toli, kaj je Tolimat, in še marsikaj so otroci izvedeli iz pristrčne igrice, obenem pa so ugotovili, da bodo odslej lahko sami polagali denar, po tem opraviilu pa jih bo banka dodatno nagradila, so povedali.

Po končani igri sta Pavla in Saša, ki sta v koprski poslovalnici zadolženi za poslovanje s Tolimatom, otrokom razdelili pisane zloženke o Toliju, Toli beležke, balončke in bombončke. V

banki že pripravljajo nov projekt: organizirali bodo natečaj risanja na temo Toli in povabili otroke na obisk v bančne prostore, kjer bo prirejena tudi razstava prispelih likovnih del.

Patrik Greblo
direktor Avditorija
Portorož

Razširitev piranskega pokopališča, nadgradnja garažne hiše s stanovanji, nujna dela za sanacijo objekta Godbeni dom v Piranu, prodaja in zamenjava zemljišč, odlok o uporabi proračunske rezerve, prenehanje veljavnosti odloka o ustanovitvi JZ Visokošolsko središče Koper, predstavitev delovanja in načrtov krajinskega parka Sečoveljske soline, seznanitev s sklepom Ustavnega sodišča RS o začasnem zadržanju izvrševanja dela 2. člena Zakona o varstvu potrošnikov, informacija o delovanju Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zlorabe drog v mesecu boja proti odvisnostim, nameravana selitev KS Lucija, pozitivna mnenja in sklepi za imenovanje Patrika Grebla za direktorja Avditorija Portorož za obdobje naslednjih 5 let, so poglavitne točke 17. redne seje Občinskega sveta Piran, ki bo v četrtek, 18. 11. 2004 ob 9.00 uri v občinski palači v Piranu..

Praznovanje kot ga še ni bilo

Letošnji praznik občine Piran je zaznamovalo 47 prireditev z osrednjo proslavo in podelitvijo občinskih priznanj v Avditoriju

Osrednja prireditev v Avditoriju, na kateri so podelili najvišji občinski priznanji zlati grb Občine Piran Alenki Aškerc Mikeln in Stasji Mehora, je predstavljala vrhunec dogajanj v mesecu oktobru, ko se je zvrstilo kar 47 raznih prireditev. Občina Piran praznuje 15. oktober v čast in spomin na ustanovitev Mornariškega odreda partizanske vojske, kar je bilo letos, ob 60. obletnici njegove ustanovitve, še posebej obeleženo na Trgu prekomorskih brigad v Portorožu.

Občinski nagrajenci Občine Piran za leto 2004. Podelitev v Avditoriju 16. 10. 2004.

Obiskovalci so bili navdušeni nad lepo in uspešno prireditvijo, 16. oktobra 2004 v Avditoriju. Že v avli, kjer so se počasi zbirali udeleženci in slavljenici, smo lahko za trenutek prisluhnili Tercetu mandolin in tenoristu Nevenu Sipanovu (Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran).

Zlati grb Občine Piran

Občinski svet je na predlog Komisije za podeljevanje priznanja odločil, da Zlati grb Občine Piran prejmeta bivša ravnateljica OŠ Cirila Kosmača Piran **Alenka Aškerc Mikeln**, za večletne uspehe na področju ustvarjanja novih

Žlahtne kapljice ni zmanjkalo. Ingrid in Ljubo - Kmetija Mahnič.

Udeleženci na proslavi ob občinskem prazniku Občine Piran v Avditoriju

V glavni dvorani je najprej nastopil moški pevski zbor Pergula iz Sv. Petra s pesmijo »Kaj čemo ujutru za kolacion« in pesmijo Rožmarin. (Dirigent: Miran Zadnik). Županja se proslave iz upravičenih razlogov ni mogla udeležiti, zato je njen govor prebral podžupan Drago Žerjal.

Občinska priznanja

Sledil je najlepši del prireditve - podelitev občinskih priznanj. Za najvišje priznanje Občine Piran - Zlati grb - so bili predlagani Lidija Pogačar, Vincenzo Barrile, Alenka Aškerc Mikeln, Franjo Francič (dva krat), Stasja Mehora, Senator Paolo Sema in Natalija Planinc.

metod dela, razvoja vzgoje in izobraževanja ter ustvarjanja trdnih povezav med OŠ Cirila Kosmača in lokalno skupnostjo ter UNESCO ASPnet šolami v Sloveniji in v svetu ter Stasja Mehora za večletne uspehe in izjemne dosežke pri vodenju plesno akrobatske skupine FLIP, mladinsko gledališke skupine Gib in ostalih otroških programov.

Plaketo Občine Piran so prejeli:

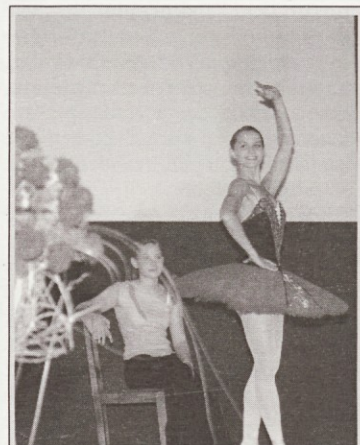
Združenje borcev in udeležencev NOB Piran (prevzel jo je član ZB NOB Gustav Guzej) za dolgoletno ohranjanje vrednot in temeljev napredne družbe, oblikovanih v

narodnoosvobodilnem antifašističnem boju ter pomemben prispevek k njihovem uresničevanju v svobodni državi Sloveniji. Plaketo Občine Piran so prejeli tudi družina Sosič iz Strunjana za dolgoletna plemenita človekoljubna dejanja na področju krvodajalstva in pomoči socialno ogroženim družinam, ter promocijo humanitarnega dela v okviru območnega združenja Rdečega križa Piran, senator Paolo Sema za njegovo prizadevanje za ohranjanje enakosti pravic vseh narodov, jezikov in kultur ter njegov prispevek k raziskovanju zgodovine Pirana ter Splošna plovba Portorož ob 50. obletnici uspešnega delovanja na svetovnem trgu pomorskih prevozov. Malo plaketo Občine Piran je prejela akademska slikarka Joni Zakonjšek za njeno prizadevno prostovoljno delo pri spodbujanju razvoja in dvigu kakovosti ljubiteljskega slikarstva v občini Piran ter za njene dosedanje uspehe na

občinski svetnik DeSUS, Drago Žerjal. V nadaljevanju proslave so nastopili: Dragan Kostjerevič (kitara), Vedran Cvetković, Tijuana Križman, Senada Talič, plesno akrobatska skupina Flip, gledališka skupina GIB Piran (splet poezij Jana Kandare), Mateja Prunk (flavta) in Aleksandra Češnjevar (klavir), Neven Stipanov in Portoroški pevski zbor. Program je povezoval Branko Leginja. Scena: Društvo ljubiteljev kulturne in naravne dediščine Anbot. Režija: Stasja Mehora. Likovni klub Solinar in Foto klub Portorož sta v avli Avditorija pripravila razstavo.

Vroč kostanj in žlahtna kapljica

Po uradnem delu praznovanja so organizatorji v Amfiteatru pripravili tudi zanimivo pogostitev povabljenih, kjer je dišalo po pečenem kostanju, žlahtno kapljico pa so ponudili: Domiana in Franc Pucer iz Nove Vasi, Ingrid in Ljubo - Kmetija Mahnič Dragonja, Zdenko Rebernik Dragonja, Vinotoč Adriano Klobas Sečovelje, Klet Boris Gorela Nova vas in Vinska klet Elvir in Valter Pucer Nova vas.

Tijuana Križman, diplomantka Milanske Scale in baletka SNG Maribor.

Plesna skupina Metulj Piran

Veseli Portorožani in Lucijčani nazdravljajo prazniku občine Piran.

Žlahtne kapljice v Avditoriju res ni manjkalo, saj so zanjo poskrbeli naši znani vinarji.

področju likovnega ustvarjanja. Obrazložitev je prebrala predsednica komisije, občinska svetnica LDS dr. Milena Oblak Juh. Priznanja nagrajencem je podelil podžupan Občine Piran in

Za spomin na prijetno druženje. Pevci, prijatelji in znanci.

V Sloveniji popisanih že skoraj 3000 vrst gob

Razstava svežih gob v Kopru je bila hkrati tudi prikaz bogastva v naših gozdovih, kar je treba negovati in zaščititi pred ropanjem. Letošnja novost Gobarsko-mikološkega društva Slovenske Istre: Zgibanka »Odnos do gozda postaja vse bolj celovit« in dežurni determinacijski telefon: GSM 031/450 555.

Gobarsko-mikološko društvo Slovenske Istre Koper (deluje že šestnajsto leto in ima 252 članov), je tudi letos (25. in 26. oktobra) v Pretorski palači v Kopru pripravilo zanimivo in poučno razstavo svežih gob. Društvo ima kar nekaj načrtov. Pred kratkim so uvedli dežurni determinacijski telefon. Pri Gradinu bi radi uredili gozdno gobarsko učno pot. Objavljajo strokovne članke, izobražujejo člane društva, spodbujajo ljudi k pravilnemu odnosu do narave. Želijo vplivati tudi na pozitivno zakonodajo. V letu 2002 so organizirali v Kopru mednarodni posvet o izkoriščanju in varstvu gozdne mikroflore ob vstopu Slovenije v EU. Zanimiva je bila vroča debata o tem, ali si mora nabiralec gob v Sloveniji pridobiti dovolilnico, oziroma napraviti izpit, kot je to že urejeno v Italiji in Avstriji.

Številni obiskovalci, med njimi tudi učenci osnovnih šol in malčki iz vrtcev, so na razstavi lahko videli gobe, ki jih lahko varno uživamo in tiste, ki lahko uživalec spravijo na oni svet. Velja namreč starodavno načelo: ne pobiraj, ne uničuj, predvsem pa ne uživaj gob, ki jih ne poznaš! Gobe je treba očistiti kar v gozdu, kajti s tem pripomoremo, da bodo trosi ostali v gozdu in bodo dobra podlaga za rast ter veselo presenečenje v naslednjem letu. Pravi gobar namreč ne gleda na gobe-glive samo kot na potrošniško dobrino.

Na svetu poznamo že okoli 100 tisoč nižje in višje razvitih vrst gliv, v Sloveniji pa je popisanih že 2.888 vrst in kmalu bo ta številka dosegla 3000.

Nabirati smemo le do 2 kg gob

Tudi na Primorskem se je gobarjenje precej razmahnilo. K množičnosti v gozdovih, na jasah in še kje v naravi pripomorejo tudi naši sosedi Italijani, ker je pri pač njih gobarjenje in nabiranje gozdnih sadežev strogo nadzorovano. V Sloveniji je zavarovanih oziroma zaščitanih 68 vrst gliv. Z uredbo je določeno, da sme gobar v enem dnevu nabirati le 2 kg gob na osebo in to tistih gob oziroma gliv, ki niso zaščitene. Nabiranje večjih količin gob je kaznivo. Glive ali gobe bi lahko razdelili na mikorizne glive, parazitske ali zajedavske glive in gniloživke. Zajedavske ali parazitske glive zajedajo drevesu in vsaka najmanjša ranica na drevesu je lahko mesto okužbe. Najbolj so poznane mraznice (štorovke), v Istri tudi gliva na oljki – oljkov likvar. Gniloživke pospešujejo razpadanje organske materije. V Pretorski palači v Kopru smo si

lahko ogledali 202 vrsti svežih gob s posebnimi oznakami: SS – smrtno strupene, S – strupene, PU – pogojno užitne, MU – mlado užitne, NU – neužitne, UM – užitnost neznana, U – užitne.

Strupenim gobam podlegli celo cesarji

Ljudje so že pred tisočletji vedeli, da so gobe lahko tudi strupene ali smrtno nevarne. Posebno mesto so zavemale omamno-halucinogene gobe, ki so jih uporabljali pri svojih krvavih obrednih daritvah ljudi bogovom. Ruski grofi naj bi iz rdečih mušnic, potem ko so jim odstranili kožico, pripravljali pijačo, s katero so dosegli halucinacije. Gobjim trupom naj bi podlegli tudi trije rimski cesarji: Tiberij, Klavdij in Dioklecijan. Zaradi zastrupitve z gobami so umrli tudi kralj Karel V., papež Klemen VII. in ruski car Nikolaj I. Gobe se hitro navzamejo tudi radioaktivnih snovi. Znani so primeri po jedrski nesreči v Černobilu, ko so bile daleč naokoli kontaminirane gobe, celo vrtnine (špinaca) in tudi jagode.

Gobe na Primorskem letos nekoliko zamujajo

Zaradi poletne suše in šele poznih jesenskih obilnih padavin so gobe pokukale na plan šele pozno jeseni, saj so prve primerke našli šele oktobra. (Na Rogli na primer že avgusta). Sicer pa bomo gobe v Brkinah lahko nabirali celo tja do decembra. Po obilnem deževju so zrasle tako rekoč povsod. Tudi na pašnikih, med oljčniki, v sadovnjakih, na vrtovih... Toda pozor, mnoge mične bele gobice, podobne šampinjonom, niso užitne! Na srečo v Istri tudi letos nismo zasledili smrtnega primera zaradi zastrupitve z gobami. V Sloveniji je kot rečeno do sedaj poznanih že skoraj 3000 vrst gliv, strupenih in zelo strupenih pa le okrog 40. Res malo, toda preveč za nepoznavalce. Največ zastrupitev je s pegasto mušnico. Pa tudi sicer so najbolj strupene prav mušnice, tako zelena ali bela oblika zelene, nadalje koničasta, spomladanska in druge. Smrtno strupena je tudi poljska kopenka (Cortinarius orellanus), pri kateri se resne težave pričnejo lahko šele 10 do 14 dni po zaužitju. V Istri tudi ne gre zamenjati oljkovega likvarja oziroma oljkove gobe z lisičko. Veliko zelo dobrih užitnih gob ima svoje strupene dvojnike oziroma dvojnice. Strupena je tudi velika rdečelistka (Entoloma sinuatum).

40 vrst različnih gobanov

Verjetno ni gobarja, ki se v gozdu ne bi razveselil lepih gobanov, saj so te priljubljene gobe najbolj znane in

cenjene zaradi svoje lepote in žlahtnega okusa. V Sloveniji smo doslej zabeležili že več kot 40 vrst različnih gobanov. Vsi seveda niso užitni, kot na primer leponogi goban, grenki goban in težki goban. Pri nas je na vrhu lestvice priljubljenih le kakih dvajset vrst gob. Med njimi so tudi gojene gobe, predvsem šampinjoni, ostrigarji, gomoljike (tartufi) in gobe šitake. Med poveljane gobe sodijo predvsem jurčki.

V gozd nikoli sami!

V katalogu, ki ga je Gobarsko-mikološko društvo Slovenske Istre iz Kopra izdalo lani ob svoji 15-letnici delovanja, lahko najdemo celo vrsto strokovnih prispevkov in nasvetov, med drugimi tudi pravilo, ki naj velja, da se v gozd nikoli ne podamo sami, saj je tam lahko veliko pasti, ki jih opazimo šele ob nesreči. Lahko se izgubimo, doleti nas slabo vreme, lahko nas napade divja zver, nas ugrizne kača, kar pa je še najbolj verjetno, lahko se poškodujemo.

Zver, ki se je najbolj bojimo v gozdu, je medved. Vendar je bolj malo verjetnosti, da ga bomo srečali. Kosmatinec namreč zelo dobro voha in sliši, zato se bo umaknil globlje v gozd. Paziti se moramo steklih živali, kajti pogosto so s steklino okužene lisice. V naših genih je prirojen strah do kač. Razne legende in miti o kačah so nam dali predstavo o strašno nevarni živali. Toda tudi kača zazna tresljaje, ki jih povzroča naša hoja po gozdu, in se umakne. Naše kače niso več smrtno nevarne za zdrave ljudi. Izjema so otroci, starejši in oboleli ljudje. Pri nas poznamo dve strupenjači. To sta modras in gad. Zlasti gada lahko srečamo že na kraškem robu. Najbolj nevarno malo živo bitje v gozdu je lahko klop. Klopi na Slovenskem prenašajo dve zelo znani bolezni: Klopni meningoencefalitis in Limsko boreliozo.

Irena Sirotič Dobrila, predsednica Gobarsko-mikološkega društva Slovenske Istre Koper in član društva Armando Rinaldi pripravi gobe, ki jih je pripravil Bogomir Strohsack.

FOTO: FK-Primorski utrip.

Ob deževni jeseni je v oljčnikih in na pašnikih zraslo neverjetno veliko gob. So užitne? Svarilo: Če jih ne poznate ne sodijo na vaš krožnik.

Gospodarska zbornica na rešet

Obvezna članarina sprožila val nezaupanja

Potem ko je predsednik stanovske organizacije avtoprevoznikov Slovenije Ivan Milan Pintar na TV javno sprožil pobudo o ponovni oceni zakonodaje o Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) v tistem delu, ki govori o obveznem članstvu, se je sprožil val nezaupanja do te, kot pravijo, monopolno »samodržne organizacije, ki razkošno živi na žuljih svojih članov«.

V uredništvo našega časopisa smo prejeli tudi kopijo dopisa, ki ga je 3. novembra Gospodarski zbornici Slovenije na Dimičevo 13 poslalo podjetje Tehnotron d.o.o. iz Lucije. V dopisu zavračajo in hkrati reklamirajo račun za storitve. GZS mu je zaračunala razstavni prostor na nekem seminarju v Portorožu v znesku 60.000 SIT, ki ga podjetje ni naročilo in tudi ni uporabljalo. Za vlaganje gradiva (okoli 250 map) v seminarske torbe pa je GZS Tehnotronu zaračunala 50.000 SIT. Tako bi zbornica za napolnitev 200 torb z reklamnim gradivom, če je vsakemu naročniku reklam zaračunala po 50.000 SIT, iztržila 10.000.000 SIT, so izračunali v Tehnotronu. »Naša firma je članica GZS, ki že več kot 10 let redno plačuje članarino. Zbornica, ki naj bi bila neprofitna organizacija, se ukvarja tudi s podjetništvom, s katerim ustvarja velike dobičke. Člani zbornice nimamo nobenega vpliva na cene storitev, ki nam jih zbornica zaračunava kar na pamet. Storitve zbornice so skrajno oderuške, zato naše podjetje nima namena plačevati takšnih računov in kakorkoli še naprej na takšen način sodelovati s to organizacijo«, so med drugim zapisali v Tehnotronu. Naj jih potolažimo. Po zakonu o GZS je članstvo obvezno. Podjetje, ki izpolni pogoje, mora plačevati članarino, ne glede na to ali ima od tega kaj koristi ali ne. Storitve zbornice so vam na voljo in vaš problem je, če jih ne koristite, bodo rekli v GZS. Ali bo vrenje v članstvu dovolj močno, da bo sprožilo v DZ ponovno oceno zakona o GZS oziroma obveznega članstva, bomo šele videli. Do takrat pa le plačujte, kajti položnice prihajajo prek davčne.

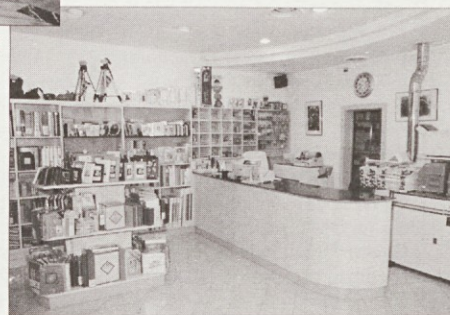
-Izdelava fotografij iz vseh klasičnih in digitalnih medijev
-Fotografiranje prireditev, svečanosti in porok

-Prodaja ročnih ur priznanih znamk:

SECTOR BREIL TISSOT ZZERO

TPC Lucija
Obala 114, 6320 Portoroz

Nov lastnik, novo ime

Holdinška družba OMV Istrabenz Koper po novem OMV ADRIATIK

Minuli petek, 5. novembra, je prišlo do spremembe imena, zastopnikov in pravno-organizacijske oblike holdinške družbe OMV ISTRABENZ, d.d. Novo ime družbe je OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o., Koper. Družbo zastopa direktor Wolfgang Kraus, prokurist pa je Karl Strummer, sedež družbe in dejavnost pa še nadalje ostajata nespremenjena.

To je le ena izmed novic v zvezi s prodajno-nakupovalnimi aktivnostmi koprškega Istrabenza. Kot je znano sta Istrabenz in OMV z Dunaja zaključila transakcijo prodaje Istrabenzovega deleža v družbi OMV Istrabenz, d.d., ki je bila vredna 22,8 milijarde tolarjev. Tako so tudi poslej vsi bencinski servisi (105) v lasti avstrijske družbe OMV ADRIATIK d.o.o.

Koprski Istrabenz sedaj usmerja svoje moči in poslovno strategijo predvsem v energetiko (skladiščenje derivatov), turizem in finančne naložbe, sedaj pa tudi v prehrabno industrijo. Kot je znano holdinška družba Istrabenz d.d. kupuje Kolinsko, prek katere bo postala tudi večinski lastnik izolske Droge.

Holdinška družba OMV ISTRABENZ je 7. oktobra letos prešla v 100-odstotno lastništvo družbe OMV Refining & Marketing GmbH Dunaj, 8. oktobra pa je bilo imenovano novo vodstvo ter sprejet sklep o preoblikovanju družbe.

Sprememba imena kot pogoj

Eden izmed pogojev, ki jih je prodajalec ISTRABENZ, d.d., postavil kupcu OMV Refining & Marketing GmbH Dunaj (hčerinski firmi OMV AG Dunaj), je bila sprememba firme družbe v delu, ki se nanaša na ime firme prodajalca. Preimenovanje v OMV ADRIATIK pa je v skladu z utečeno prakso skupine OMV, da so imena družb po državah povezana z lokacijo, kjer imajo posamezne družbe svoj sedež. Spremembi imena je bila najprej podvržena holdinška družba, v prihodnje pa so pričakovane tudi spremembe v imenu hčerinskih družb. Glede na to, da holdinška družba upravlja s hčerinskimi družbami v Italiji, Sloveniji, na Hrvaškem ter Bosni in Hercegovini, se je novi lastnik odločil za ime, ki ponazarja širšo lokalno pripadnost holdinške družbe.

Zastopnika družbe še nadalje ostajata dr. Wolfgang Kraus kot direktor, ter mag. Karl Strummer kot prokurist družbe.

Vzporedno s spremembo imena je prišlo tudi do spremembe v pravno-organizacijski obliki družbe. Holdinška družba OMV ADRIATIK je po novem družba z omejeno odgovornostjo. Njen sedež še naprej ostaja v Kopru, prav tako ostaja v celoti nespremenjena dejavnost holdinške družbe in njenih odvisnih družb, to je trgovina z nafto in naftnimi derivati.

Kako je prihajalo do sprememb?

Kronologija spremembe v lastniški strukturi družbe OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o. (prej: OMV ISTRABENZ, holdinška družba, d.d.)

· **30. junij 2004** – Družbi OMV Refining & Marketing GmbH z Dunaja in Istrabenz d.d., iz Kopra podpisata pogodbo o prodaji Istrabenzovega 50-odstotnega lastniškega deleža v družbi OMV ISTRABENZ d.d.

· **avgust 2004** – Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence izda odločbo o skladnosti koncentracije podjetij OMV Refining & Marketing GmbH in OMV ISTRABENZ d.d. s pravili konkurence

· **7. oktober** – OMV Refining & Marketing GmbH z Dunaja postane zakoniti lastnik preostalega 50% deleža v družbi OMV ISTRABENZ d.d. in istočasno proda svoj 25% delež v družbi ISTRABENZ d.d.

· **8. oktober** – Skupščina družbe imenuje dr. Wolfganga Krausa na mesto predsednika uprave holdinške družbe OMV ISTRABENZ d.d. ter mag. Karla Strummerja na mesto namestnika predsednika uprave.

Zastopnika družbe

Dr. Wolfgang Kraus – Direktor OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o., se je rodil na Dunaju v Avstriji in tam tudi zaključil študij na Ekonomski univerzi na Dunaju, kjer je pridobil naslov doktorja ekonomskih ved. Po številnih delovnih izkušnjah v družbi British Petroleum, kjer je opravljal odgovorna dela in naloge v srednji in vzhodni Evropi ter v Venezueli in Angliji, je leta 2000 stopil v družbo OMV. V aprilu 2001 je bil imenovan za namestnika predsednika uprave holdinške družbe OMV ISTRABENZ aprila 2001. Po novem je direktor družbe OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o.

Mag. Karl Strummer – Prokurist OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o. se je rodil v Spodnji Avstriji in diplomiral na Ekonomski univerzi na Dunaju, smer bančništvo. Po delovnih izkušnjah v bančništvu in industriji je leta 1992 prišel v finančni sektor družbe OMV AG in leto kasneje postal vodja in nato direktor za finance v družbi OMV Češka. V družbi OMV ISTRABENZ d.o.o. Koper se je zaposlil leta 1998 kot direktor za računovodstvo in finance. Februarja letos je bil imenovan za člana uprave.

Mag. Strummer je po novem prokurist družbe OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o. Istrabenz.

OMV ADRIATIK, holdinška družba, d.o.o.

Holdinška družba OMV ADRIATIK, d.o.o. s sedežem v Kopru je 100% lastnica družb OMV ISTRABENZ d.o.o. Zagreb, OMV ISTRABENZ BiH d.o.o. ter OMV ITALIA S.r.L. Družba ima 90% delež v slovenski družbi OMV ISTRABENZ, trgovina z naftnimi derivati, d.o.o. Koper, ostalih 10% pa je v lasti družbe INA. Letna prodaja Skupine OMV ISTRABENZ znaša približno 900.000 ton naftnih derivatov; zaposluje 298 delavcev in upravlja 228 bencinskih servisov, in sicer 83 v Italiji, 105 v Sloveniji, 30 na Hrvaškem in 10 v Bosni in Hercegovini. Od 7. oktobra 2004 je v 100 % lasti družbe OMV Refining & Marketing GmbH Dunaj, hčerinske družbe OMV AG.

OMV AG

Družba OMV Aktiengesellschaft je s prodajo, ki na ravni Skupine dosega 7,64 milijard EUR in 6.137 zaposlenimi v letu 2003 ter trenutno tržno kapitalizacijo v vrednosti 5 milijard EUR, največja družba, ki kotira na borzi v Avstriji. Družba OMV je kot vodilna plinska in naftna družba v srednji Evropi prisotna v 12 srednjeevropskih državah na področju rafiniranja in trženja. Družba si je za cilj, ki ga namerava uresničiti do leta 2008, zastavila podvojiti tržni delež iz leta 2001 z 9% na 20%. Na področju raziskav in proizvodnje je družba OMV aktivna v 16 državah na petih celinah ter ima namen podvojiti svojo proizvodnjo nafte in plina na 160.000 boe dnevno do leta 2008. Na področju plinov ima družba OMV svoje lastne skladiščne zmogljivosti ter 2.000 km cevovodov, ob tem pa letno prevozi 41 milijard kubičnih metrov plinov v Nemčijo in Italijo. Skupina OMV prav tako upravlja integrirane kemične in petrokemične obrate ter ima 25% delež v družbi Borealis A/S, enem vodilnih proizvajalcev polioleofinskih izdelkov v svetu. Ostali pomembni deleži so: 50% v družbi EconGas GmbH, 45% v družbi BAYERNOIL-Raffinerieverbund, 9% v madžarski naftni družbi MOL in 25,1% delež v Skupini Rompetrol, največji zasebni naftni družbi v Romuniji.

BK

Nagrada PRIMO 2004

HOTELI BERNARDIN MED NAJBOLJŠIMI NECKERMANNOVIMI HOTELI V EVROPI

V soboto, 6.11.2004 so Hoteli Bernardin v okviru Tommas Cook Premiere v Frankfurtu prejeli prestižno priznanje in nagrado PRIMO 2004 tour operaterja Neckermann. Hotel Histron in hotel Vile park, hotela v sklopu hotelskega kompleksa St. Bernardin, sta na podlagi anketiranja zadovoljstva gostov, uvrščena v ožji izbor med prvih 20 najboljših hotelov iz cele Evrope.

V anketi je sodelovalo 300.000 gostov, ki so ocenjevali kakovost namestitve, storitev in gostoljubnosti osebja, stotih hotelov, uvrščenih v potovalni katalog Neckermann iz vse Evrope.

Hoteli Bernardin so prvi in edini v Sloveniji prejeli to prestižno nagrado, ki jo Neckermann podeljuje vsako leto. Hoteli Bernardin z agencijo Neckermann sodelujejo je že več kot 20 let in letos so po številu nočitev v počitniškem segmentu na četrtem mestu med alotmanskimi partnerji.

V potovalnem programu Neckermann za leto 2005 bodo Hoteli Bernardin uvrščeni med najboljše hotele s posebno oznako PRIMO 2004.

Petra Baruca Zabukovec
Odnosi z javnostmi

Portorož

Po turistični borzi še odličen sprejem

Ob zaključku letošnje že sedme Slovenske turistične borze v Portorožu, v organizaciji Slovenske turistične organizacije, (STO) katere se je udeležilo okoli 250 ponudnikov hotelirjev in predstavnikov turističnih agencij iz 26 držav, so 21. oktobra zvečer zanje v Grand hotelu Palace pripravili odličen sprejem, ki se ga je udeležil tudi generalni direktor STO Bojan Meden. Šavrinke so turističnim delavcem že na vhodu v atrij Grand hotela Palace ponudile domačo kapljico in istrske sladkosti, žlahtno kapljico pa sta gostom ponudila tudi predstavnika turistične kmetije Mahnič iz Dragonje. Udeležence sta pozdravila Ivan Silič, direktor Turističnega združenja Portorož, G.I.Z. občine Piran in mag. Edvard Lesnik, generalni direktor Hotelov Palace. Šavrinke so zapele

Mag. Edvard Lesnik in Ivan Silič pozdravljata udeležence letošnje Slovenske turistične borze na sprejemu v Grand hotelu Palace. FOTO: FK-Primorski utrip.

nekaj lepih pesmi, nato pa so goste povabili v restavracijo na večerjo.

Ali je bila borza res uspešna bomo lahko poročali šele naslednje leto. Za letos pa slovenskega turizma, sodeč po uradnih fizičnih kazalnikih, ki jih objavlja Statistični

urad RS, ne gre preveč hvaliti, saj smo v Sloveniji do konca septembra 2004 našli le za odstotek več skupnih turističnih prenočitev kot v devetih mesecih leta 2003. Prenočitev domačih turistov je bilo za 4 odstotke manj, prenočitev tujih pa 4 odstotke več kot v primerljivih mesecih lani. Prihodov domačih turistov je bilo do vključno septembra 5 odstotkov manj, prihodov tujih turistov pa 9 odstotkov več, ki pa so se v Sloveniji zadrževali manj dni kot preteklo leto. Prenočitev italijanskih gostov je bilo za 6% več, avstrijskih enako kot lani, nemških 4% manj. In še struktura prenočitev: 58,2% tujih in 41,8% domačih. Za turistično gospodarstvo je kajpak bistvena tudi zunajpenzijska poraba, o kateri pa še ni uradnih podatkov.

Zanimiva je objavljena Siličeva misel, če jo je res tako izrekel: »Portorož ne more biti destinacija masovnega turizma, a hkrati tudi ne elitnega«. Vprašanje, ki se ob tem poraja je, ali v Portorožu sploh vemo kakšen turizem si želimo?

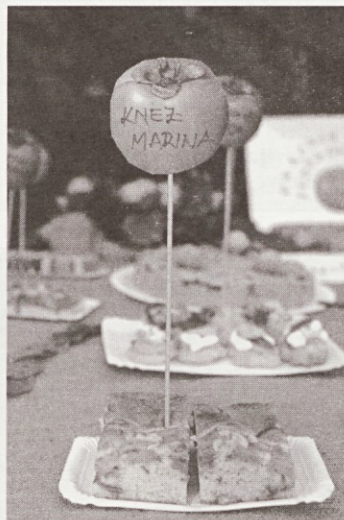
Četrty praznik kakijev v Strunjanu

Veliko obiskovalcev in vedno bolj pestra izbira kakijev in slaščic

Predsednik TD Solinar Strunjan Franco Giassi pozdravlja udeležence 4. praznika kakijev.

Že četrty praznik kakijev je bil v organizaciji Turističnega društva Solinar Strunjan in Kmetijsko svetovalne službe Koper 5. in 6. novembra 2004. Vsi si prizadevajo, da bi praznik prerasel v veliko jesensko turistično prireditev, kar jim s posporo Občine Piran tudi že uspeva. Številne obiskovalce, ki so se zbrali v velikem belem šotoru na prostoru pred Krka zdraviliščem v Strunjanu, so pozdravili predsednik TD Solinar Franco Giassi, Kristjan Knez in županja Občine Piran Vojka Štular, ki je zagotovila Strunjančanom podporo Občine pri tovrstni vedno bolj atraktivni prireditvi. Pravijo, da so kakiji hrana bogov. Očitno pa je bil ta sadež kar veliko let zapostavljen in se je težko prerinil na tržišče. Da je res hrana bogov je potrdil tudi pater Niko iz strunjanskega samostana, ki je sadeže blagoslovil in molil očenaš za še boljšo letino. Že naslednjo jesen bodo v Strunjanu namreč slavili peti, mali

Specialitete iz kakija so se ponujale kar same.
FOTO: Breda Krajnc

jubilejni praznik kakijev. Prireditev torej, ki bo postala tudi vse bolj turistična, seveda, če jo bodo znali predstaviti tudi turistični delavci Portoroža in Strunjana. In kaj so obiskovalci lahko videli in kupili? Kakije, ki so jih prodajali zasebni kmetovalci in Kmetijska zadruga Agraria Koper z.o.o. (kilogram po 250 SIT), kakijevo marmelado (kozarček 500 SIT), odlične slaščice iz kakija (od 250 SIT naprej), ki so šle takoj v prodajo, posušene narezane kakije, kakijevo žganje, salame iz suhega sadja, čokoladne izdelke Tramontane-Pro iz Portoroža, jedilne sladke buče, ogromno krostato in še bi lahko naštevali.

Za popestritev praznika je poskrbela glasbena tamburaška skupina s pevko Skupnosti Italijanov Piran.

Šotor je bil letos kar dobro obiskan.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice Levante in MURA

okrasni trakovi

bordure

modni gumbi

nogavice

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

Obiskali smo Novo vas in Sv. Peter

V petek, 22. oktobra 2004 smo člani Društva upokojencev Piran obiskali Sv. Peter in Novo vas nad Dragonjo.

V Sv. Petru sta nas pričakala člana Amelija in Rajko Prodan. Zbrali smo se pred Tonino hišo in si jo po dobrodošlici tudi ogledali. Po ogledu stare torklje smo občudovali še novejšo pri družini Peroša. Tudi tam je bil za nas nepozaben sprejem, saj nas je gospodinja Danila pogostila z domačimi kroštolji, gospodar Viktor pa je natočil že letošnje vino ter nam tudi predstavil novejši postopek pridobivanja oljčnega olja. Zapeli smo na njihovem dvorišču in se odpravili v Kulturni dom v Novi vasi, kjer so nas pričakali ostali člani našega društva. Skupaj nas je bilo kar 100 članov, ki smo se veselo družili ob golažu in polenti, glasbenika Palmiro in Tone pa sta zaigrala za ples.

Predsednica DU Piran
Alma Godina

Letos 30% več oljk

Oljkarji Slovenske Istre in Goriške lahko, v primerjavi z lanskim letom, ko je oljke skorajda uničila izjemno huda dolgotrajna suša, računajo na dobro letino, ki bo v povprečju boljša za dobrih 30%, v posameznih predelih pa celo do 100%. Kakšen bo izplen olja je težko ugotoviti, kajti na to vpliva več dejavnikov. Voda je oljke v dneh pred obiranjem dodobra »napihnila«. In cena? Kljub konkurenčnemu uvoženemu »ekstra deviškemu« oljčnemu olju iz Španije, Grčije in Italije, ki ga lahko kupimo v naših supermarketih po smešno nizkih cenah, bodo domači pridelovalci vztrajali pri lanskim cenah 2000-2400 tolarjev za liter.

Nesporno je, da je povpraševanje po domačem oljčnem olju še vedno večje od ponudbe. To pa po svoje vpliva tudi na relativno visoke cene in razdrobljen neenotni nastop oljkarjev na tržišču. Doslej je bilo že kar nekaj pobud in tudi srečanj med predstavniki štirih oljgarskih društev v Sloveniji (Slovenska Istra 3 društva, Goriška 1 društvo) s ciljem, da bi dokončno ustanovili Zvezo oljgarskih društev Slovenije. Tako bi se lahko (s pomočjo strokovnih institucij, ki delujejo v Kopru, Izoli in Novi Gorici) bolje organizirali in se pripravili na prihajajočo konkurenco, kajti z vstopom Slovenije v Evropsko zvezo smo odprli vrata tudi konkurenci, hkrati pa moramo sprejemati in vpeljati v prakso nova strožja pravila EU glede

gojitve oljk in pridelave oljčnega olja. Nedvomno, da bo nekaj koristi slovenskim oljkarjem prinesla tudi zaščita oljčnega olja Slovenske Istre z označbo geografskega porekla.

V Sloveniji pa kljub vsemu ni resnične razvrstitve oljčnega olja po kakovosti. »Vsa olja so odlična – ekstra deviška«, zato kajpak zato tudi po enotni ceni, v kar se lahko prepričamo ob nakupu olja pri branjevki na trgu. Oljgarsko društvo Štorta Piran je tudi edino društvo, ki si prizadeva ohraniti in razvijati sedem domačih avtohtonih piranskih sort oljk. Čeprav v Sloveniji po nekaterih ocenah pridelamo okoli 450 ton oljčnega olja, vrednostno to pomeni nekaj čez milijardo tolarjev, se te količine nekako porazgubijo v domači prodaji med sosedi, znanci in že tudi stalnimi kupci iz notranjosti Slovenije. Iz vsega tega je mogoče sklepati, da še vedno ni pogojev za resen enotni nastop naših oljkarjev na zahtevnem evropskem tržišču z omembe vrednimi prostimi količinami. Je pa tudi res, da evropski trg ni pripravljen kar tako plačati 2400 SIT za liter našega, čeprav kakovostnega olja. Zato bomo istrsko in goriško oljčno olje še naprej prodajali kar doma, vse dokler se ne bodo spremenili tržni pogoji, oziroma dokler ne bo večje ponudbe od povpraševanja, kar se zna zgoditi že čez dobrih 5 let, ko bodo polno obrodili številni novi oljčni nasadi.

V Sloveniji je namreč izjemno skromna poraba oljčnega olja na prebivalca ("litra).

Z razprave o oljni letini v OŠ Sečovelje, ki jo je 27. oktobra organiziralo Društvo oljkarjev Štorta Piran. FOTO: FK-Primorski utrip.

V Italiji na primer 10-12 litrov. Upravičeno se torej pričakuje, da bi lahko z večjo promocijo zdravega oljčnega olja dosegli tudi večjo porabo, predvsem tudi doma. Takšne in podobne ugotovitve smo lahko slišali na razpravi Oljkarstvo po vključitvi Slovenije v Evropsko zvezo, ki jo je 27. oktobra 2004 v prostorih OŠ Sečovelje organiziralo Društvo oljkarjev Štorta Piran, kjer so udeleženci lahko tudi poskušali različne vrste oljčnega olja in poslušali strokovne nasvete Viljanke Vesel, Milene Bučar Miklavčič in V. Dujca.

Razstava v Ljubljani: Keramika v Sloveniji 1964-2004

V Sloveniji primanjkuje akademsko izobraženih keramikov

V Narodnem muzeju Slovenije v Ljubljani je do 21. novembra 2004 odprta razstava Keramika v Sloveniji 1964 – 2004, ki je nastala na pobudo Društva keramikov in lončarjev. Razstavo so svečano odprli 18. oktobra. V katalogu, ki so ga izdali ob tej priložnosti, je preko 200 avtorjev, na razstavi pa je žal zaradi objektivnih razlogov razstavljenih le 79 del. Projekt, ki ga je podprlo tudi Ministrstvo za kulturo, je nastajal kar nekaj časa in v bistvu predstavlja 40 let keramike. Predvsem pa je priprava razstave delo Dragice Čadež Lapajne, predsednice Društva keramikov in lončarjev in strokovnih sodelavcev. Med razstavljavci je nedvomno veliko eminentnih imen iz slovenske likovne scene. Lahko si ogledate razstavne zanimive eksponate.

Razstavo so svečano odprli Miloš Pavlica, podžupan MO Ljubljana, Dragica Čadež Lapajne, predsednica Društva keramikov in lončarjev in Anamarija Stibilj Šajn, umetnostna zgodovinarica in kritičarka, in direktor Narodnega muzeja Slovenije.

Med razstavljavci so bili tudi ustvarjalci z Obale: Zvest Apollonio (Krožnik I), Alenka Vicoljo (Kralj Matjaž in Alenčica), Snežica Krajnc (BI stojalo, Atelje keramike Izola.), Karel Pavlin (Kamnina in oksidi), Rok Zelenko (Krožnik Feniks), Lea Zelenko-Bernetič (Jadra-Bonaca), Marta Pavlin (V pričakovanju pomladi). Na fotografiji: Keramični izdelek BI stojalo iz Ateljeja Snežice Krajnc, Koprška 2 Izola.

Keramika predstavlja enega prvih materialov, ki jih je preoblikoval in uporabljal človek. Služila mu je v vsakdanjem življenju, z njo pa se je tudi umetniško izražal. Že od začetkov se je torej odražala njena dvojnost: pri nekaterih izdelkih je prevladovala predvsem uporabnost, pri drugih pa je bila ob uporabnosti bolj poudarjena simbolna funkcija. Obe vrsti predmetov so naši predniki okrasili z veliko mero umetniške ustvarjalnosti. Tradicija oblikovanja keramike je namreč na Slovenskem od začetka dvajsetega stoletja potekala po dveh linijah, ki sta se zlasti v zgodnejših obdobjih med seboj prepletali. Prvo predstavljajo izdelki ljudske obrti, drugo pa skoraj enako stari dosežki večjih delavnic s specializiranimi delavci. Težko, skoraj nemogoče je izpostaviti kvaliteto samo ene od obeh vrst keramičnega ustvarjanja, saj sta obe več stoletij obstajali druga poleg druge, torej sta obe v enaki meri del naše tradicije in kulturne dediščine. V zavesti javnosti, po mnenju dr. Mateje Kos skoraj povsem manjka občutek za dosežke sodobnega oblikovanja keramike. Zato ga uveljavljanje še čaka. Pri tem so ključnega pomena pregledne in avtorske razstave, ki bi vzpodbudile dialog v javnosti in med strokovnjaki. Lončarji so v pisnih arhivskih virih verjetno prvič omenjeni leta 1340. Največji znani centri lončarske obrti so bili v poznem srednjem veku: Kamnik, Kranj, Ptuj, Celje, Škofja Loka in Otok pri Dobravi-Gutenwerth. Obrt se poveča v 15. in 16. stoletju, ko je v slovenskih mestih delala vrsta lončarjev in pečarjev. Prva znana večja tovarna keramike na Slovenskem sploh, je tovarna beloprstene keramike Antona Sylve. Ustanovljena je bila okrog leta 1790 v Ljubljani, čez pet let pa jo je prevzel znani podjetnik Žiga Zois. Med podjetji, ki so v oblikovanju keramike uvajale novosti, se nikakor ne sme izpustiti leta 1870 nastale keramične tovarne bratov Schütz iz Liboj pri Celju. Znana tovarna je bila tudi v Kamniku. Tam sta dva od lastnikov, Blaž Schnabl (od leta 1878) in njegov sin Rudolf (od leta 1911) skrbela za kakovost in izvirnost izdelkov. Z ustvarjanjem v keramiki se je ukvarjala še vrsta slovenskih umetnikov. Gotovo ne moramo mimo keramičnega opusa Franceta Kralja, ki je leta 1925 vodil ustanovljeni oddelek za keramiko pri Tehnični srednji šoli v Ljubljani. Omenjena šola je nastala po zgledu podobnih šol v Jugoslaviji (Zagreb)

in v tujini, zlasti na Češkem in Avstriji. Vendar je bil njen razvoj precej drugačen: medtem, ko se omenjene šole razvile v visokošolske ustanove, je bil

pri nas oddelek za keramiko ukinjen. Danes pri nas ni šole, ki bi nudila temeljito formalno izobrazbo s tega področja. Oddelek za keramiko in kiparstvo v dvoletnim študiju obstaja na šoli uporabnih umetnosti Famul Stuart, vendar diploma uradno ni priznana. Kot enoletni izbirni predmet lahko študentje Pedagoške fakultete v Ljubljani izberejo oblikovanje keramike (red. prof. Dragica Čadež). Mnenja, da bi poleg slikarstva, kiparstva in oblikovanja na akademiji potrebovali tudi študij keramike je tudi Anamarija Stibilj Šajn, umetnostna zgodovinarica in kritičarka, ki je dejala da razstava nedvomno opozarja na dejstvo, da pri

nas primanjkuje akademsko izobraženih keramikov. »Čutiti je neizmeren umetniški potencial, ki bi ga bilo vredno razvijati, žal pa pri nas ni možnosti akademskega poglabljanja. Veliko je ustvarjalcev, ki si morajo znanja in vedenja s tega področja pridobivati predvsem z lastno iznajdljivostjo. Razstavljeni eksponati na razstavi v Narodnem muzeju so delo akademsko šolanih slikarjev in kiparjev. Ti obvladajo formo, zakonitosti barv... Morda pa je pri njih čutiti vrzel na področju tehnoloških postopkov,« je še dodala Anamarija Stibilj Šajn.

Pričujoča razstava je prvi korak k afirmaciji sodobnega keramičnega oblikovanja na Slovenskem. S tem se bo tudi pri nas vzpostavila tradicija rednega razstavljanja, tako kot je že uveljavljena na drugih področjih umetniškega ustvarjanja. Skozi stalno prisotnost v javnosti bo lažje doseči zastavljene cilje: vzpostavitev sistema šolanja na srednjem in visokošolskem nivoju, uveljavitev oblikovanja keramike v sodobnem umetniškem ustvarjanju in prodor na druga področja, na primer področje industrijskega oblikovanja keramike.

BK

Breda Pečan

»Prepričana sem, da posegi na svetilniku niso bili nezakoniti«!

Koliko je gradbeni inšpektor prehitel z naročilom za rušenje naprav in objektov na izolskem svetilniku, kolikšna je bila pravna praznina, ali je bilo potrebno ali ne gradbeno dovoljenje ter ali bo Vrhovno sodišče končno le razveljavilo odločbo upravnega organa so vprašanja, ki kot kaže še stojijo v zraku.

Zgodba o posegih na Svetilniku (plaži) ima že kar dolgo brado, vsaj toliko, kolikor je staro rojstvo želje po boljši ponudbi v času poletne sezone ob istočasni želji upravljavca, javnega podjetja Komunala, da območje uredi tako, da njeno vodstvo in delavci ne bodo neprestano tarča kritik in negotovanja občank in občanov ter kopalcev in obiskovalcev kopališča in parka od drugod. Zgodbo dolgo na petih straneh, ali bolje rečeno kronologijo urejanja, gradnje in rušenja naprav, začasnih objektov in tlakovanih poti na izolskem svetilniku - plaži, nam je poslala Breda Pečan, županja Občine Izola. Očitno razočarana in hkrati jezna in nemočna upa, da bodo v Izoli dokazali nerazumljive poteze gradbenega inšpektorja, zaradi česar je nastala nekaj deset milijonska škoda ter da bo Vrhovno sodišče razveljavilo odločbo upravnega organa in nedvomno, da bo potem Občina lahko tožila gradbenega inšpektorja.

Vse se je začelo, ko je Komunala Izola začela na Svetilniku urejati pešpoti, kopališče, park, otroška igrišča in graditi potrebne objekte za funkcionalno dejavnost plaže. Gre za enostavne objekte, za katere naj ne bi bilo potrebno gradbeno dovoljenje temveč le lokacijska informacija, gradbeni inšpektor pa je bil očitno drugačnega mnaja in je naročil rušenje domala vsega, kar so tam postavili. Gradbeni inšpektor Tomi Umer je prišel na gradbišče junija 2003, si stvari ogledal, zaslišal nekatere, potem pa po dolgih 8 mesecih, 23. februarja 2004 izdal odločbo, s katero je javnemu podjetju Komunali Izola naložil, da mora takoj ustaviti gradnjo plažnega objekta (ki je bil že zdavnaj končan, kar je tudi vedel) in podjetju naložil odstranitev objekta v

Otroci so se učili gasiti požar

Sečoveljski gasilci so tudi ob letošnjem mesecu požarne varnosti – oktobru, povabili otroke iz osnovnih šol in vrtcev na »gasilske vaje«

Da se obvarujemo požarov, je še kako potrebna požarna preventiva. Gasilci PDG Sečovelje vsako leto zapored, v mesecu požarne varnosti oktobru, v gasilskem domu v Sečoveljah pripravijo dan odprtih vrat in povabijo otroke iz različnih šol in vrtcev. Letos je gasilce obiskalo kar 200 otrok. David Radoslav, podpoveljnik društva, Silvo Nusdorfer, poveljnik društva in gasilec Boštjan Trbižan so otroke seznanili z delovanjem društva, prikazali so jim opremo, s katero delujejo pri morebitnih požarih. Uprizorili so tudi namišljen manjši začetni požar v treh situacijah v primeru, ko gori jeklenka, gašenja izlitja naftnih derivatov in opilkov kovin. Za mlajše udeležence iz vrtca je vsekakor bilo zanimivo, ko so jih gasilci pustili na gasilsko vozilo, učenci iz osnovnih šol pa so se lahko tudi preizkusili pri gašenju tovrstnih požarov. Pri gašenju požara so se preizkusili tudi učitelji. V OŠ Sečovelje že vrsto let deluje tudi krožek Mladi gasilec, v katerega so vključeni učenci razredne in predmetne stopnje. Osnovni namen krožka je seznanjanje učencev o nevarnostih in posledicah požarov ter vzgajanje gasilskega podmladka. Krožek v letošnjem letu obiskuje približno 20 otrok pod mentorstvom Mirele Flego. Učenci dosegajo tudi zelo lepe rezultate na regionalnih in državnih prvenstvih. Letos so na državnem tekmovanju dosegli 2. in 4. mesto. Otrokom, ki so prišli na dan odprtih vrat, so člani krožka Nace, Tine in Saša tudi praktično prikazali primer gašenja ter tudi kako se nudi prvo pomoč poškodovancem v požarni situaciji.

Učenci OŠ Sečovelje. 7. in 8. razred devetletke ter 5. razred osemletke.

Otroci z Lucijskega vrtca Morje. Skupina Mišk in Medvedkov je veselo skakljala po gasilnem vozilu.

roku 60 dni, s tem pa so nastali tudi stroški.

Breda Pečan v pismu medijem natančno navaja zakonodajo, odločbe in predpise, določila Pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, pa tudi ugotovitve, da je ob spremembi zakonodaje te vrste prihajalo do velike pravne praznine, izjemnih težav in množice nedovoljenih gradenj. Za škarpe, ki jih je dal inšpektor porušiti, parvi, da niti ena ni presegala magične višine 1,2 m! Nedvomno, da v tem primeru gre za enostavne objekte.

Izolski svetilnik je sedaj nekoliko razkopen, beton odstranjen, poti so blatne – in svetilnik nima niti stranišča! Menda je tako bolje – za veselje vseh nasprotnikov boljšega, novega.

Kakako bo poslej potekalo urejanje parka in kopališča? Počakati je treba na končno sodbo.

Breda Pečan: »Vihar se je začel, ko je Komunala začela z zemeljskimi deli in pripravo škarp za utrjevanje poti in počivališča. Zaradi negotovanja krajanov smo sklicali zbor krajanov, da bi jim razložili, za kaj gre. Priznam, da me je od vsega, kar sem na tem zboru slišala (in slišala sem marsikaj, od najgrših psov do obtoževanj vseh vrst) najbolj razžalostilo to, da jih je kar nekaj reklo, da poti ne smejo biti tako široke – zato, da se po njih ne bodo mogli voziti invalidi! Do takrat sem bila prepričana, da smo Izolani strpni in razumevajoči do ljudi s posebnimi potrebami!«

Seveda se je JP Komunala pritožila, saj je dosedanja dolgoletna praksa izdajanja odločb o dovolitvi priglasih del takó vodstvo podjetja kot tudi vse druge, ki smo imeli vsako leto opraviti s spomladanskimi pripravami Svetilnika na kopalno sezono in s pridobivanjem dovoljenj za začasne objekte, utrjevala v prepričanju, da gradbeno dovoljenje ni bilo in ni potrebno.

Ministrstvo je najprej vrnilo postopek v odločanje na prvi stopnji, nato pa ponovno odločbo inšpektorja Tomija Umerja potrdilo in zavrnilo pritožbo JP Komunale. Glede na nedorečenost zakona in nejasno situacijo je Komunala vložila tožbo na Upravno sodišče in to še do danes, kljub mnogim urgencam ni izreklo sodbe, prav tako pa je tudi zavrnilo izdajo sklepa o zadržanju izvršitve odločbe inšpektorja. Vrhovno sodišče, ki ponavadi zelo hitro ukrepa v takih primerih, se je na pritožbo proti negativnemu sklepu o zadržanju izvršitve odločbe odzvalo (seveda s potrditvijo odločbe Upravnega sodišča).

BK

Vedeževalka Lina

Mnogi verjamejo v dano usodo, vendar jo je možno tudi odkloniti!

Vprašanje kaj mi bo prinesla prihodnost je staro toliko kot človeštvo. Že jamski človek v kameni dobi si ga je zastavljal. Z napovedovanjem prihodnosti so se ukvarjali ljudje vseh civilizacij, obdobjih in prostorov. V vsej zgodovini vedeževanja se na izviren način zrcalijo človeški upi in bojazni. Kaj se lahko zgodi v naslednjih urah ali dnevih ni le zanimivo, temveč je lahko zelo pomembno. Pogovarjali smo se z Rozalija Zebec iz Ljubljane, bolje poznano kot vedeževalka LINA.

Rozalija ni le vedeževalka, je nekaj več. Nanjo se lahko obrnete tudi samo, če imate kakšen problem. Rade volje vam tudi samo prislunne in pomaga. Poleg vedeževanja se veliko ukvarja tudi z ljudmi in njihovimi problemi. Kot pravi: »Včasih nekateri ljudje potrebujejo samo nekoga, ki jim prislunne, da ga spravi v dobro voljo, ko se na primer znajde v situaciji, ko resnično ne vidi izhoda.« Največ ji pomeni to, ko ji ljudje rečejo: »Hvala, polepšala ste mi dan, dala ste mi za razmisliti, kako naj se odločim...«. Tudi takrat, ko morda kdaj ne veš kako bi se odločil ti pomaga v taki meri, da se naposled vendarle lažje odločiš. In naposled vidiš, da si se vendarle pravilno odločil.

Rozalija je začutila, da ima močno intuicijo že kot otrok. Z vedeževanjem pa se poklicno ukvarja že več kot 10 let in to počne z dušo in srcem. Lina vedežuje s pomočjo kart. Toda karte so ji le sredstvo, ki ji pomagajo, da se osredotoči na svoj šesti čut oziroma ji samo še potrdijo to, kar začuti ob razgovoru s stranko. Prvi cilj ji je človeka sprejeti čustveno, ga začutiti, ugotoviti njegovo energijo. Lino lahko dobite na telefonski številki **090 42 51** (252,10 SIT/min), lahko pa se naročite tudi na telefonsko številko **041/ 434-156**, če želite, da vas sprejme v živo. Po novem pa jo lahko kličete tudi iz vašega mobilnega telefona na **090/ 142-617** (300 SIT/min). Dosegljiva je 24 ur na dan. Vsako zadnjo sredo v mesecu pa v živo vedežuje tudi na radiu Geos v Litiji. Morda pa se Line tudi kdo spomni, ko je v živo vedeževala na radiu Portorož, radiu Robin in TV3.

Ali poveste vse, kar vidite oziroma čutite?

»Povem vse razen v primeru, ko vidim smrti. O tem pa ne govorim zaradi etičnih razlogov. Včasih tudi kakšno resnico, če vem, da je morda boleča in če presodim, da oseba ni dovolj močna, da bi se s tem preveč obremenjevala ali, da bi ji bi morda celo škodovala s tem, da bi izvedela resnico ji poskušam povedati na bolj blag način in jo poskušam postopoma pripraviti na resnico, ko večkrat kliče. Ugotovila sem, da je ta način veliko boljši za stranko, ki ni tako močna. Tudi nosečnicam se naj ne bi govorilo slabih stvari. Ljudje me sprašujejo tudi loto številke. Te številke ne more napovedati noben jasnovidec, nobena vedeževalka. To je finančna korist, ki nam ni dana. In karkoli bi povedali oziroma, če bi slučajno zadeli bi bilo le naključje. Sicer pa bi danes bile vse vedeževalke dobro priskrbljene, če bi videle loto kominacije.

Stranke, ko jih imaš več na dan te tudi

izčrpajo. Lina ponovno pridobi potrebno energijo za nadaljno delo tako, da se malo odpočije, gre na sonce, ko pa utegne se odpelje tudi do morja.

V reklamnih obvestilih zasledimo veliko ponudb vedeževanja na telefonsko številko 090. Tega je na tržišču res precej. Kako vedeti katero izbrati?

Lina se je prisrčno nasmejala. »Težko je. Vedeževanje na karte se nekako da naučiti, nimajo pa vse vedeževalke prirojeno intuicijo, tako, da se lahko dostikrat zmotijo. Mislim, da je najboljša reklama tista, ko gre od mene stranka, ki se vrne oziroma, ko ponovno pokliče. Dober glas seže v deveto vas. Imam veliko stalnih strank in to mi je v zadovoljstvo.

Lina je zelo odprta in pozitivna oseba s katero hitro vzpostavi prijateljski odnos in ni čudno, da se stranke k njej resnično rade vračajo, pa če tudi samo malo pokramljajo z njo.

Ali se spominjate kakšnega posebnega primera, ki vam je ostal v spominu, ko ste vedeževala?

»Nekoč me je poklicala stranka, ki si je prerezala žile in nekako sem začutila, da je nekaj narobe in da potrebuje zdravstveno pomoč. Preko pogovora mi je uspelo izvesti od kod kliče in sem nemudoma poklicala z drugega telefona pomoč in jo s tem rešila. Dostikrat si postavljen v dilemo ali sploh lahko odgovoriš na vprašanje. Imela sem primer, ko je bil deček v komi in me je mati vprašala, če se bo prebudil iz kome. Svetovala sem ji kako naj se obnaša do njega in je pomagalo. Imela sem tudi primer, ko me je mamica poklicala obupana z bolnišnice, kjer je bila z osemmesečnim otrokom, za katerega niso vedeli kaj mu je. Naredili so mu veliko preiskav toda niso videli kaj je z dojenčkom narobe. Svetovala sem ji naj ponovno pregledajo njegovo glavo in naposled so odkrili bolezen. Ne moram dajati diagnoz, lahko pa vidim na katerem predelu se kaj dogaja in ali je resljivo ali ne. Nekateri pa kličejo tudi samo iz firbca. Imela sem zelo zanimiv primer, ko me je poklical moški in zraven njega je sedela žena. Želel je, da mu pogledam karte za nazaj. Ko sem mu pričela govoriti preteklost me je kar zaustavil. Naslednji dan me je ponovno poklical in mi povedal, da je bila žena zraven in je moral prekiniti, ker bi bil sicer naslednji dan že ločen. Baje, da sem kar zadela, ker se je gospod vračal in me je še velikokrat poklical.

Pravijo, da nam je marsikaj usojeno, kaj menite o tem?

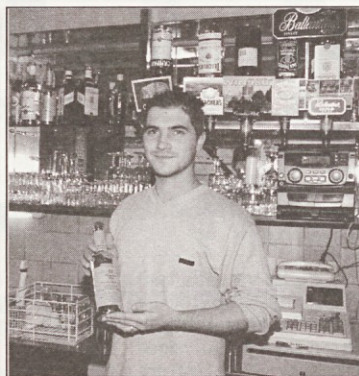
»Pravijo, da nam je usoda že vnaprej začrtana. Toda jaz vedno trdim to, da je vsako usodo možno vmes spremeniti, preoblikovati kakorkoli. Nikoli ne moramo za vsako stvar, ki se nam pripeti reči: »Ah, to nam je usojeno! Na primer, izgubim službo. Pa si rečem sedaj pa bom ostal brez službe, ker mi je tako usojeno. To bi bilo res zelo nesmiselno razmišljanje. Ampak, ko se nam kaj slabega zgodi moramo pač iz tega povleči tudi nekaj dobrega, nekaj pozitivnega in tako bomo lažje šli naprej. Vsaka slaba izkušnja je tudi za nekaj dobra in iz tega se lahko vedno kaj tudi naučiš. V življenju si v bistvu sami naredimo plan, za katerega se niti ne zavedamo, da se nam življenje obrača po tem našem planu in če ga želimo spremeniti, smo nervozni. Težko je določene načrte, "zidove" podirati, spreminjati. Če hočemo na novo zgraditi hišo, moramo prejšnjo v celoti podreti. V življenju moramo vedno razmišljati pozitivno, verjeti vase in v svoje sposobnosti. In če sami vrjamemo vase bodo tudi drugi verjeli v nas.

Breda Krajnc

Daniel Radoslav Prvo mesto v mešanju pijač

Daniel Radoslav iz Sečovelj je v Ljubljani, 27. maja 2004 osvojil prvo mesto na tekmovanju Perfect Manhattan Club v mešanju pijač. Pripraviti je moral izboljšani že znani cocktail Manhattan. Tako je moral osnovnim sestavinam (Whisky Canadian club, rdeč in bel martini) dodati še nekaj sestavin ter kanček domišljije in formula je uspela. Prislužil si je nagradno potovanje v Kanado prav tja, kjer je Whisky Canadian Club doma. V Kanadi so ga toplo sprejeli skupaj z managerko marketinga Canadian Cluba v Sloveniji, Heleno Mah. Ogledal si je tamkajšnjo distilirijo v mestu Windsor, predstavil Slovenijo in skupaj so popili zmagovalni cocktail.

V času našega pogovora se je Daniel odpravil na eno tekmovanje v discoteko Global v Ljubljani. Tokrat v organizaciji Finlandie Vodka Cup. Bil je izbran med 15 barmani v Sloveniji. Če bo tudi tokrat osvojil prvo mesto bo šel na 7. mednarodno tekmovanje na Finsko. Lanski zmagovalac tega tekmovanja Stojan Križman je na finalnem tekmovanju na Finskem osvojil prvo mesto ter dokazal, da so slovenski barmani res vrhunski strokovnjaki na tem področju.

Daniel Radoslav v svojem delovnem okolju v Mediterraneo baru v Luciji. V roki drži »zlato« steklenico Canadian club Whisya s posvetilom. Enako steklenico je prejel tudi njegov sodelavec Boško Vučenovič.

Daniel Radoslav v Kanadi proslavlja svoj upseh.

Izola

MLADI GOSTINCI SO DOŽIVELI SVOJ KRST

Srednja gostinska in turistična šola Izola je 10. novembra 2004, že petnajstič zapored v dnevih pred Martinom organizirala krst mladih gostincev. Letošnjo novo generacijo 96 prvošolcev te šole, za katero se pričinja novo obdobje življenja, so medse sprejeli njihovi starejši kolegi in kolegice. Na gostinskem krstu so bodoči gostinci v prisotnosti svojih staršev starejšim kolegom obljubili, da bodo svoje bodoče delo vestno opravljali in uspešno prišli do konca šolanja. Zapislego je 27 kuharjev, 7 natakarev, 16 gostinskih tehnikov in 46 turističnih tehnikov.

Na dogodku, ki je bil popestren z glasbo in plesom ter seveda zakusko, je novo generacijo spodbudila tudi ravnateljica šole Mara Kobal. »Veseli me, da je tudi letos toliko mladih izrazilo interes za šolanje na področju gostinstva in turizma. Novi generaciji kuharjev, natakarev, gostinskih tehnikov in turističnih tehnikov želim, da bi s šolanjem pri nas pridobili ne le veliko znanja, temveč tudi osebnega zadovoljstva. Potem nam za kakovosti in prijaznost osebja v slovenskem gostinstvu in turizmu res ni treba skrbeti.« Dogodka so se udeležili tudi predstavniki sponzorjev. Med njimi je bila tudi Droga, ki je kot dolgoletni partner šole novincem podarila kuharsko in natakarsko delovno opremo, ki jo bodo lahko uporabljali pri svojem praktičnem izobraževanju. Ravno tako si bo Droga še naprej prizadevala, da bodo imeli dijaki pri praktičnem izobraževanju na voljo njihove živilske izdelke.

Lučka Jevnikar

Večina jih je ostala v medicini

Srednješolci iz nekdanje zdravstvene šole v Piranu, generacije, ki je bila vpisana v šolskem letu 1990/1991, smo se pred nedavnim srečali in v gostilni Trije Lovci v Šmarjah in veselo obujali spomine. Družabni večer je organizirala Breda Krajnc. Kot zanimivost srečanja je tudi podatek, da je od generacije enaintridesetih dijakov in dijakinj ostalo v medicini kar enaindvajset, od katerih je le eden postal zdravnik. Štirinajst je poročenih, otroke pa jih ima osemnajst. Na svet prirojalo 14 fantkov in 12 deklic. Čeprav je od časa, ko smo zapustili šolske klopi minilo že deset let, se nismo toliko spremenili. Vsak sošolec je s seboj prinesel po eno izvirno darilce za žrebanje, s katerim smo na kocu srečanja še bolj popestrili naš večer. Bilo je zelo prijetno in sklenili smo, da se bomo še srečevali, morda že ob naslednjem jubileju.

Breda Krajnc

Fotografija iz leta 1991, drugega letnika srednje zdravstvene šole v Piranu

Srečanja se je udeležilo 22 sošolcev

mali oglasi

Kinološko društvo Portorož

Tečaj šolanja psov

Kinološko društvo Portorož organizira tečaj šolanja psov in Agilityja. Tečaj bo na vadbišču kinološkega društva. Vse informacije lahko dobite na GSM: 031/ 556 853.

Prodamo

Kmečko poslopje s hišo zidano s kamnom, z lepim vrtom, dvoriščem in posebej zidano veliko garažo ter nekaj njiv v bližini Ajdovščine. Cena po dogovoru. Tel.: 05/ 39 59 190

Kupim manjše stanovanje Zaradi občasnih obveznosti na Obali kupim manjše stanovanje v Luciji, Piranu ali Izoli. Možna tudi druga dobra lokacija. Želeno brez posrednika. Prosim za ponudbo po GSM 041 704 079.

Novo

Klimatske naprave

Mitsubishi Electric

TOSHIBA Panasonic DAIKIN

Niso potrebne zunanje klimatske enote!

Prodaja – montaža – servis

* Prodaja na obroke

* Popust na gotovino

FRENKY, Franko Šav s.p.

Liminjanska cesta 88,

6320 Portorož

GSM: 051 350 965

E-pošta:frankosav@volja.net

Nemščina-Učim in inštuiram.

Pokličite 05/6285-489

Apartma v TPC Luciji prodam 50

m² + 16 m² balkona.

Tel. 041/665-782

Izobražujem tehniko solo petja v Kopru

Prijavijo se lahko osebe od 12 do 30 let starosti, tudi glasbeniki za dopolnjevanje znanja – tečaji ali 4 letno šolanje.

Informacije: 040/ 300 010 ali 05/ 6400 582 ali 05/ 6414 582

Dobro je, kar je dobro za zavarovanca

Zavarovalnica Triglav vstopa na trg zdravstvenih zavarovanj

NOVE UGODNOSTI PRI DOPOLNILNIH ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJIH

Gregor Strmčnik, predsednik uprave TRIGLAV, Zdravstvene zavarovalnice, d.d. o starteški in poslovni odločitvi.

Zavarovalnica Triglav se je odločila, da bo vstopila tudi na trg zdravstvenih zavarovanj. Ustanovila je specializirano TRIGLAV, Zdravstveno zavarovalnico, ki ima sedež v Kopru. V Kopru na Pristaniški 8 je tudi sedež Območne enote Zavarovalnice Triglav d.d., katere strokovnjaki se bodo aktivno vključili in sklepali dopolnilna zdravstvena zavarovanja. Direktor Območne enote Bogdan Rebula pozdravlja poslovno določitev in je tudi prepričan, da boste na tem sicer zahtevnem področju, dosegli pomembne sinergijske učinke. Kaj menite vi, gospod Strmčnik?

»Vstop na slovenski trg zdravstvenih zavarovanj je bil strateška in poslovna odločitev Zavarovalnice Triglav, ki želi ponuditi svojim zavarovancem kakovostno zavarovalno storitev tudi na področju zdravstvenih zavarovanj. Odločitev, da ustanovi specializirano zavarovalnico, je sprejela zaradi številnih posebnosti pri izvajanju zdravstvenih zavarovanj, pa tudi zaradi želje po čim večji preglednosti poslovanja v tem delu zavarovalništva.

Kaj lahko s prihodom tretje zdravstvene zavarovalnice pri nas pridobijo zavarovanci?

»Zavarovanci bodo gotovo imeli več možnosti, da izberejo najboljšo ponudbo, več pa bo tudi dodatnih ugodnosti pri sklepanju zavarovanj. Gre za dobrodošlo spremembo. Prepričan sem, da bo TRIGLAV, Zdravstvena zavarovalnica kot nov ponudnik prevetrila trg in prispevala k odpravi slabosti dosedanjega duopola. Za zavarovanca pa je nedvomno večja kakovost zavarovalne storitve tista, ki pomeni ob občutno nižji premiji dodatno ugodnost.

Vstop finančne skupine Triglav bo pomenil nov zagon za celotno zdravstveno dejavnost in bo koristen za vse uporabnike zdravstvenih storitev.

Kdo upravlja zavarovalnico in koliko je že zaposlenih?

»Uprava zavarovalnice je sestavljena iz strokovnjakov, ki se z zdravstvenimi zavarovanji ukvarjajo že od njihove uvedbe v letu 1993. Trenutno je v njej dvajset zaposlenih, s širjenjem portfelja pa se bo to število ustrezno prilagajalo operativnim potrebam. Visoka stopnja informatizacije in avtomatizacija procesov bosta zahtevala predvsem ustrezne dodatne zaposlitve na zastopstvih zavarovalnice, tako tudi v Kopru. Trženje bo namreč tudi v prihodnje izvajala Zavarovalnica Triglav.

Kakšni so vaši načrti?

»Po vstopu na trg zdravstvenih zavarovanj z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem, ki je v tem trenutku edino »tržno« zavarovanje, ima zavarovalnica namen aktivno sodelovati pri prenovi zdravstvenih zavarovanj. V sistemu zdravstvenega varstva so nujne spremembe, saj mu kronično primanjkuje svežih finančnih sredstev. Pojavila se bo potreba po »pravih« dodatnih zdravstvenih zavarovanjih in na tem področju želimo prevzeti vodilno vlogo.

Premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja so se doslej samo dvigovale, zdaj pa se obeta zaradi vašega vstopa njihovo znižanje.

»Dobro je, kar je dobro za zavarovanca. V to

Sedež specializirane Triglav zdravstvene zavarovalnice je na Ferrarski ulici v Kopru.

triglav

ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA, d.d.

TRIGLAV, ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA, d.d.

PRISTOPNICA / PONUDBA ŠT.:

PODATKI O ZAVAROVALCU / ZAVAROVANI OSEBI:

IME IN PRIIMEK

SPOL M Ž

NASLOV (ULICA, H.ŠTEV., POŠTA)

EMŠO:

ŠT. KARTICE ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

KEYODAJALEC:

DAVČNA ŠT.:

TEL. ŠT.:

verjamemo od začetka zagona in vzpostavitve specializirane zavarovalnice in v tem smo dosledni. Zadovoljni smo, da smo sprožili proces ureditve razmer na trgu, da je trg začel razmišljati tudi o zavarovancih.

(EPU)

Labod tudi v Sečovljah

V kanalu Sv. Jerneja ob Sečoveljskih solinah mirno, v sožitju z naravo, plava beli labod, zato tistim, ki bi ga radi videli ni treba odpotovati na Bled. Če bo prišla tudi družica, bomo lahko morda že spomladi opazovali tudi mladiče. FOTO: BK

Podelili Zlate palete

Na zaključni slovesni prireditvi in razstavi v Galeriji Gasspar v Piranu, 12. novembra, je Zveza likovnih društev Slovenije (ZLDS), predsednik Ljubo Zidar, podelila certifikate kakovosti (dva je prejel tudi Atilio Radojkovič) in 5 Zlatih palet, ki so jih prejeli: Nevina Pečarič – za skulpturo Venera, Anja Radovič – za likovno delo Igra med črnim in belim, Zvonka Pacek – za likovno delo Škofja Loka, Handi Behrič za grafiko Vrata in Irena Kunst - za risbo Vodnjak. Plaketa sta podelila predsednik Ljubo Zidar in podžupan Občine Piran Drago Žerjal.

Na fotografiji: Nevina Pečarič iz likovnega kluba Tuba - Izole, z Venero.

Kužek, ki je »skrivnostno« izginil

Sladjana Minkovič iz Lucije je razočarana nad zavetiščem živali v Kopru.

Za letošnji rojstni dan si je zaželela kužka. Toda želela je posebnega, zato se je odločila, da ga bo poiskala v zavetišču. Tako naj bi osrečila sebe, predvsem pa kužka, ki še nima svojega doma in si ga seveda želi. Odšla je v zavetišče v Sv. Anton. Tam se je zaljubila v kužka starega mesec in pol in ga hotela odpeljati domov. Ker je po predpisih treba vsakega kužka, preden ga odneseš, cepiti in urediti vse potrebne zadeve in ker je bil vmes še vikend, se je Sladjana dogovorila, da pride ponj čez dva dni. Vsa neučakana in vesela se je nato vrnila čez dva dni, žal gospoda, ki ji je obljubil kužka, ki ga je želela odpeljati domov, ni bilo nikjer. Misli je, da je morda še na cepljenju in se je zato odpravila na veterinarsko postajo v Koper. Veterinarju je opisala kužka in ga vprašala, če je morda tam. Po besedah veterinarja je bil že cepljen in odnesen. Toda kam? Sladjana se je ponovno vrnila v zavetišče, kjer so ji sporočili, da kužka ni več, da je že oddan. Hotela je govoriti z vodjo, toda ni bila dosegljiva. Po nekajkratnih poskusih klicanja na telefonsko številko, ki so jo ji dali v zavetišču ji je poslala sms sporočilo in želela od nje, da se ji vsaj opraviči. Nakar ji je zelo hladno odgovorila, da je to njena zasebna številka in da je to nič ne zanima. Po Sladjanih besedah se to v koprskem zavetišču ni prvič zgodilo. Govorila je z gospodom, ki ga je naključno srečala pred zavetiščem, ki so mu tudi obljubili kužka, ker pa je bil še majhen je moral biti še malo pri svoji mami v zavetišču. Gospod je čakal kužka pet tednov, nakar so mu sporočili, da je zbežal in da naj se še oglasi, morda se bo vrnil. Ali sta ta dva primera resnično naključna ali kužki iz zavetišča v Kopru odhajajo neznano kam? Sladjana je bila zelo razočarana in se je naposled po enotedenskem iskanju odločila za zanesljivo inačico. V časopisu je zasledila oglaš, da v Velenju prodajajo mlade kokoršpanjele. Brez oklevanja se je usedla v avto in šla ponj. Sedaj ima končno tako močno željenega svojega kužka, psičko Gano.

Sladjana iz Lucije s svojim kužkom

Riva

Restavracija

DNEVI SLOVENSKE KUHUNJE

KOSILA IN VEČERJE ŽE OD 1.450 SIT

SPREJEMAMO TUDI NAROČILA ZA VEČJE SKUPINE. VABLJENI

Obala 33,6320 Portorož, Tel: 05 692 21 00

Z LJUBEZNJO DO KULINARIKE IN OBČUTKOM ZA LUDI

BK